

Wat zit er in de rugzak van de antiglobalist?

p. 4-5

Yellow Fever: gele koorts slaat toe in Leuven

p. 6

Leuvense presessen uit de kast: the sequel

p. 7

VERSOEPILING TAALREGELING HOGER ONDERWIJS IN HET VERSCHIJT

Zal Elisabeth nog in het Nederlands studeren?

Te onderwijstaal aan de Vlaamse universiteiten is het Nederlands. De laatste tijd gaan steeds meer stemmen op om ook onderwijs in andere talen, in de eerste plaats het Engels, aan te bieden. Het konsept-voorontwerp van het nieuwe dekreet op het hoger onderwijs zet de deur alvast open voor deze mogelijkheid.

In het Vlaamse hoger onderwijs staan ingrijpende veranderingen op stapel. De twee meest in het oog springende hervormingen zijn de invoering van de bachelor/masterstructuur en de associaties tussen universiteiten en hogescholen. Naar aanleiding van deze gewijzigde situatie ontstond ook de nood aan een nieuwe dekretele regeling. Ter voorbereiding op dit nieuwe dekreet lanceerde het kabinet van minister van Onderwijs Vanderpoorten (VLD) alvast een concepttekst die de volgende weken informeel zal besproken worden.

Deze tekst is dus allesbehalve definitief, maar geeft toch al bepaalde aanduidingen over hoe de minister het hoger onderwijs in Vlaanderen wil herstructureren. Het voorontwerp bepaalt welke instellingen welke diploma's mogen uitreiken, hoe de akkrediteringsprocedure eruit zal zien, wat de structuur van de associaties zal zijn... Een eerste opmerkelijke zaak is dat het voortbestaan van de Katholieke Universiteit Brussel (KUB) zo goed als onmogelijk wordt gemaakt door een aantal bepalingen in de concepttekst. Een andere belangwekkende verandering vindt men terug in het artikel dat handelt over de onderwijstaal aan de universiteiten en hogescholen.

VREEMD

Zoals in de vorige dekreten wordt ook nu weer gestipuleerd dat de onderwijstaal in de initiële basisopleidingen het Nederlands is. Enkel de zogenaamde *advanced masters* vallen buiten deze regel. Wat de gewone bachelors en masters betreft, zijn er een aantal evidente uitzonderingen. Zo kunnen opleidingsonderdelen die een vreemde taal als onderwerp hebben, ook in die taal gedoceerd worden. Ook opleidingsprogramma's die specifiek ten behoeve van buitenlandse studenten zijn opgesteld, kunnen uiteraard in een andere taal dan het Nederlands georganiseerd worden. Een derde uitzondering zijn de programma-onderdelen die gevolgd worden aan een andere instelling van hoger onderwijs, bijvoorbeeld in het kader van een Erasmus-uitwisseling.

Nieuw in dit konsept-voorontwerp is een vierde uitzondering. Deze is als volgt geformuleerd: "Onderwijseenheden die in beperkte gevallen en door een expliciet gemotiveerde beslissing van het universiteitsbestuur in een andere taal dan het Nederlands worden gedoceerd; uit de motive-

ring moet de meerwaarde en de functionaliteit van een andere taal voor de opleiding blijken". Wel zouden de studenten het recht hebben om over een in een vreemde taal gevolgd opleidingsonderdeel in het Nederlands eksamen af te leggen.

Als deze paragraaf behouden blijft in het definitieve dekreet, wordt de deur eigenlijk wagenwijd opengezet om vakken te doceren in andere talen dan het Nederlands. Door de vaagheid van de formulering is eigenlijk alles mogelijk. Gaat het hier alleen om vakken uit de masteropleiding, of komen ook de bachelors hiervoor in aanmerking? Wat moet je verstaan onder 'beperkte gevallen'? Is een expliciete motivering voldoende om aanvaard te worden, of moet deze motivering ook 'afdoend' zijn? Dubbelzinnigheid troef dus.

VLAAMS

Het debat over het taalgebruik in het hoger onderwijs kent al een lange geschiedenis. In 1931 werd de Rijksuniversiteit van Gent vernederlandst. Na de studentenrevoltes van de late jaren zestig onder de leuze 'Leuven Vlaams' kon ook de Nederlandstalige KU Leuven autonoom van start gaan. Na de ontvoogding van het Franstalige *juk* konden de studenten eindelijk volledig in hun moedertaal hoger onderwijs volgen. Vanaf de jaren tachtig kwam er echter een andere concurrent op de proppen. Het Engels werd de internationale werktal, en ook de druk van het Engels op het onderwijs nam toe. Reeds in 1989 opperde Nederlandse minister Ritzen om het Engels tot voertaal te maken aan de Nederlandse universiteiten. Hoewel Ritzen gesteund werd door een aantal vooraanstaande academici, rees er ook veel protest. Enkele Vlaamse tegenstanders van de verengelsing publiceerden een tekst onder de titel *To the intellectuals of Zoetenaai and Lootenhulle*.

Het debat over de verengelsing van het hoger onderwijs is het laatste decennium op alle nivo's volop gevoerd. Voorstanders van het behoud van de huidige wetgeving zien de verengelsing als een bedreiging op verschillende vlakken: de verschraling van de eigen taal, de kloof tussen de wetenschap en de maatschappij, het zelfrespekt en de uitstraling van Vlaanderen en Nederland. Voorstanders van de versoepeling van de dekretele hanteren argumenten als de internationalisering van het wetenschappelijk onderzoek, het behoud van de hoogstaande positie van het hoger onderwijs in Vlaanderen en de waarde van professionele meertaligheid.

In 2001 stelde Ludo Sannen, onderwijs-specialist van Agalev, voor om de dekretele bepalingen te versoepelen. In het voorstel van Sannen kregen de instellingen een relatief grote autonomie om te beslissen over de taal waarin het onderwijs wordt georganiseerd. De Vlaamse Interuniversi-

Middelpunt: repetitorenburo's (p. 8-9)

(foto Ellen Claes)

Tegenwoordig kun je alles kopen: zaaddonoren voor prinsessen, gsm's die automatisch afslaan en repetitoren die je de knepen van het vak leren. Of toch niet?

taire Raad (Vlir) pleitte in een reactie voor een beperkte aanpassing van het dekreet, die op termijn beter zou zijn voor de bescherming van het Nederlands. Deze staat volgens de Vlir echter niet haaks op een pleidooi voor het versterken van de meertaligheid van studenten en docenten. Op basis van de besprekingen in de Vlir, werd ook een concreet voorstel tot aanpassing van de dekretele tekst geformuleerd. Het is dit voorstel dat nu door het kabinet van Vanderpoorten werd overgenomen. Ook Kringraad, die de onderwijsverantwoordelijken van de de Leuvense studentenkringen verzamelt, buigt zich binnenkort over deze zaak.

Of onderwijs nu in het Nederlands of een andere taal gebeurt, voor de studenten

blijft de kwaliteit van hun onderwijs steeds primeren. Onderzoek in Nederland heeft aangetoond dat lesgeven in een vreemde taal de onderwijskwaliteit vermindert. Om dit te vermijden dienen zowel docent als student actief begeleid te worden bij het deelnemen aan onderwijs in een andere taal. Ook lijkt het noodzakelijk dat studenten inspraak hebben over de taalregeling in hun opleiding.

Hoe de uiteindelijke dekretele tekst ook zal luiden, internationalisering mag zeker niet ten koste gaan van kwalitatief onderwijs en de democratische toegang tot hogere studies.

Tijl Vereenoghe

Navo

De uitspraak van kolonel Devos op het debat over de oorlog in Afghanistan (Veto 6), namelijk "...de weelde en de luxe die Europa tegenwoordig kent, is voor een groot deel te danken aan de Navo" is gewoon klinkklare onzin. Er zijn verschillende andere redenen voor die West-Europese welvaart.

Ten eerste, de Tweede Wereldoorlog. Het kapitalisme heeft zich maar uit de zeer zware crisis van de jaren dertig kunnen uitwerken door de massale vernielingen en slachtingen van de Tweede Wereldoorlog en de wederopbouw die daarop moest volgen. Een duidelijk bewijs dat voor dit systeem een noodzakelijk iets is om niet ten onder te gaan.

Tientallen jaren harde arbeiderstrijd, waarbij regelmatig doden vielen, hebben er in belangrijke mate voor gezorgd dat ook de gewone Europeaan zijn deel van de toenomen rijkdom kreeg door onder andere hogere lonen en sociale zekerheid. De welvaart van de kleine man in West-Europa is geen geschenk van de kapitalisten die stilaan wijs en sociaal zouden geworden zijn, maar is afgedwongen door een volgehouden klassenstrijd tegen die kapitalisten en hun systeem.

Ook de angst voor het communisme heeft bijgedragen tot meer welvaart voor de gewone man/vrouw. Het is niet toevallig dat de belangrijkste mijlpalen in de verbetering van het lot van de werknemers vielen vlak na de Eerste Wereldoorlog, toen in navolging van de Russische revolutie van 1917 een revolutionaire golf over een groot deel van Europa rolde, en van de Tweede Wereldoorlog toen de Sovjetunie wegens zijn overwinning op nazi-Duitsland ook bij

veel West-Europeanen op veel sympathie kon rekenen en de kommunisten ook in West-Europa vrij sterk stonden. Een veel gebruikte uitspraak bij het verlichte establishment in West-Europa in die dagen was: "Geef het volk hervormingen, anders krijgen we revolutie." Een zegsman van het Duitse patronaat zei enkele jaren geleden nog: "Toen de DDR nog bestond was er tijdens onderhandelingen tussen patronaat en vakbonden altijd nog een onzichtbare derde aanwezig, namelijk de DDR." Inderdaad, alleen door de West-Europeanen een hogere levensstandaard te geven dan de Oost-Europeanen kon het kapitalisme op de steun blijven rekenen van de meerderheid van de West-Europese bevolking. Sinisch genoeg zou men dus kunnen beweren dat de West-Europese arbeider meer voordeel heeft opgedaan met het Oost-Europese communisme, of beter gezegd pseudo-kommunisme, dan de Oost-Europese arbeiders.

Uiteindelijk is de weelde en de luxe van West-Europa in belangrijke mate te danken aan de nu al bijna vijfhonderd jaar durende uitbuiting van de rest van de wereld, een uitbuiting die op vele manieren tot op deze dag wordt voortgezet (plundering van grondstoffen, lage lonen, ongelijke ruilvoeten, kapitaalvlucht, schuldaflissing enzovoort). De schitterende brochure *De kloof tussen arme en rijk* van 11.11.11 bevat hierover een schat van informatie. Slechts een paar voorbeelden. In 1820 was het gemiddeld inkomen in de rijkste landen (Engeland, Benelux...) twee tot drie maal groter dan in de armste landen. In 1900 was het verschil al opgevoerd tot een op zeventig. Elk jaar wordt er minstens achthonderd miljard dollar uit het Zuiden gezogen.

De echte bedoeling van het bestaan van de Navo is juist om dit kapitalistisch

Repetitoren: doodzwijgen, bestrijden of reguleren?

TIn het Middelpunt van deze week (p. 8-9) neemt Veto de repetitorenburo's onder de loep. Het is nuttig om even stil te staan bij de houding van de universiteit tegenover deze groeiende vorm van private studiebegeleiding. Er zijn drie mogelijke pistes, die elk op hun eigen manier verdedigbaar zijn.

ETen eerste kan de KU Leuven ervoor kiezen om repetitoren te zien als een totaal andere wereld. Strikt gezien hebben repetitoren niets te zoeken in Leuven. Universitair onderwijs heeft nu eenmaal niet het kenmerk gemakkelijk te zijn. Studenten moeten leren zelfstandig werken. Of ze hun discipline zelf of bij een repetitor kweken, is geen zaak voor de universiteit.

RDat standpunt is wellicht uit de tijd. Kapitaalkrachtige ouders kunnen de faciliteiten voor hun spruit kopen, terwijl anderen in de kou blijven staan. Stellen dat studiebegeleiding een zaak is van de universiteit en dan verder de ogen sluiten, zou al te hypokriet zijn. Het staat ook haaks op het principe van democratisch onderwijs.

ZDie houding zou enkel aanvaardbaar zijn indien er voldoende investeringen zijn in de bestaande studiebegeleiding. Een tweede piste is daarom de ideaaltipische oplossing: breng de begeleiding tot een nivo dat minstens 'konkurrentieel' is met de repetitorenburo's. Soms kan ook een betere doorverwijzing wonderen doen. Het aanbod is vaak voldoende, maar studenten zijn te weinig assertief om op zoek te gaan naar hulp.

IHet spreekt voor zich dat deze piste gigantische inspanningen vraagt. En kunnen we die wel opbrengen? De gemeenschap kan toch moeilijk betalen voor universiteiten die altijd aan het handje zijn gehouden. Het bestaan van repetitorenburo's lijkt onvermijdelijk, omdat je steeds een markt zal hebben die nood heeft aan die extra begeleiding.

DEen derde mogelijkheid zou erin bestaan dat de universiteit een gedragskode voor repetitoren opstelt. Zo hebben studenten en ouders enige houvast wat betreft kwaliteit (en betrouwbaarheid). De universiteit kan hierin een ombudsfunctie vervullen. Wanneer de werking van deze buro's immers transparanter wordt, dalen ook de prijzen.

EEr is wellicht geen eenduidig antwoord. Je kan zowel vanuit idealistische als pragmatische hoek een standpunt kiezen. Het is aan de universiteit en ook de studentenbeweging om de juiste afweging te maken.

(tl)

wereldsysteem, dat verantwoordelijk is voor zoveel uitbuiting, armoede en ongelijkheid, helpen in stand te houden. Onze bevolking heeft er dus geen enkel belang bij om een organisatie te steunen die mee een onrechtvaardig systeem helpt in stand te houden, dat voor steeds meer mensen

ondraaglijk wordt en jaarlijks tientallen miljoenen mensen de dood injaagt.

Roger Liekens, Kessel-Lo

Een zoektocht naar realisme

Sinds Seattle en Genua gaat de term antiglobalisme druk over de tong. Deze term omvat vele verschillende groeperingen die heel moeilijk onder een gemeenschappelijke noemer geplaatst kunnen worden. Buiten het verzet tegen 'de diktatuur van de markt' hebben de meeste van die groeperingen weinig gemeen. Er zijn vooral tegenstrijdigheden en een hoop achterhaalde ideeën terug te vinden in deze beweging. Zo noemen deze antiglobalisten tot vervelens toe dat de mondialisering de grote verantwoordelijke van de welvaartskloof tussen Noord en Zuid is. Maar net het omgekeerde blijkt het geval: mondialisering is het beste wapen tegen armoede. Sla er het rapport van de Wereldbank, *Globalization, Growth and Poverty* maar op na. We hebben te weinig economische mondialisering in plaats van te veel. Antiglobalisten kunnen beter tegen het westers handelsprotektionisme vechten dan tegen de toestroom van kapitaal naar de derde wereld. Nu krijgen produkten uit het zuiden bij ons te weinig kansen. De Wereldbank is natuurlijk een instituut van de vijand in de ogen van de antiglobalisten, maar ze werkt tenminste met cijfers. De kloof tussen Noord en Zuid blijft groeien, zeggen de antiglobalisten. In absolute termen is er wel degelijk vooruitgang voor het Zuiden. Volgens het rapport heeft achtennegentig procent van de armsten in Vietnam dankzij de opening naar de wereldmarkt hun inkomen verbeterd. Zijn de antiglobalisten in het Westen misschien verblind door schuldgevoelens over hun eigen rijkdom?

In het armoededebat draait het niet om universele rechtvaardigheid, de inzet is dat mensen een beter leven krijgen. En goede bedoelingen volstaan helaas niet. Goede bedoelingen moeten ook nog werken. Soms druipt de juiste politieke en economische analyse in tegen onze morele intuïtie. Maar wie erop wijst dat het kapitaal goed voor de

armen is, geldt al snel als een rechtse zak. De antiglobalisten menen dat kapitaal een statisch gegeven is: als sommige mensen rijker worden, verarmt de rest noodzakelijk. Maar dat klopt niet. Geld maakt geld, zoals elke econoom weet. We worden er allemaal beter van als geld rond de wereld gaat. En dat de een het beter doet dan de andere is een probleem van de tweede orde. Daarna kunnen we nog altijd onderhandelen over de herverdeling en sociale rechtvaardigheid. Helaas voor vele intellectuelen is economie een blinde vlek.

Neem nu bijvoorbeeld die fameuze Tobinheffing, het paraparaardje van het merendeel van het bont allegaartje van antiglobalisten die vrijdag 19 oktober in Gent manifesteerden. In Frankrijk is de Tobinheffing ook een heilige koe aan het worden. Zelfs acteurs maken er op televisie reclame voor. Het is dan ook een heel aantrekkelijk Robin Hood-achtig schemaatje. Neem van de rijken en geef aan de armen: wat kan er simpeler zijn? Met een kleine belasting op de kapitaalstromen financieren we het economisch herstel in de derde wereld. Maar spijtig genoeg is het zo simpel niet. Om te beginnen moeten alle landen het eens worden over de invoering. Als één belastingsparadijsje verstek geeft, vlucht het

hele wereldkapitaal daarheen. En wie moet de Tobinheffing innen? Wie beslist hoe de opbrengst verdeeld wordt? Een wereldregering? Als de economie mondiaal wordt, moet ook de politiek zich op wereldschaal begeven, pleiten de antiglobalisten. Een logische stap, lijkt het. Maar niemand heeft ook maar enig benul hoe zo'n wereldparlement of wereldregering er dan moet uit zien. Laat staan dat men nadenkt over het geweldmonopolie dat zo'n wereldstaat moet hebben om die belasting te kunnen innen.

Ronduit!-Leuven, de Leuvense jongerenafdeling van de Nieuw-Vlaamse Alliantie, pleitte op 19 oktober in Gent dan ook voor meer realisme in de antiglobaliseringsbeweging omdat ze anders haar geloofwaardigheid dreigt te verliezen. De Tobinheffing vinden wij een goedbedoeld voorstel, maar zoals hierboven reeds werd aangehaald, met goede bedoelingen komt men nergens indien ze praktisch niet uitvoerbaar zijn. In dit debat zou men kunnen denken aan de Spaanvariant. Ronduit!-Leuven streeft naar korrekte structurele verhoudingen in de wereld. 'Hulp aan de derde wereld' moet plaats ruimen voor het instellen van structurele solidariteitsverbanden tussen Noord en Zuid, net zoals bin-

nen ons land een eeuw geleden de armenbijstand overstegen werd door de sociale zekerheid. Internationale economische en financiële instellingen zoals de Wereldbank of het Internationaal Montair Fonds, moeten niet worden afgeschaft, maar onderworpen worden aan een democratische controle. De economische globalisering moet niet afgeremd maar gestimuleerd worden door bijvoorbeeld de afschaffing van het westers handelsprotektionisme. Wij kiezen resoluut voor een wereld waarin de burger de eigen leefomgeving, in ons geval een onafhankelijk en democratisch Vlaanderen, kan ervaren als een plek waarbinnen hij inspraak behoudt en zijn ecologische, kulturele, sociale, politieke en economische verworvenheden. Daarbij zetten wij ons radikaal af van het individualisme waarin men verworpt tot een onbeduidend element in een zuiver economisch en ondoorzichtig geheel. Het antwoord op de globalisering is dus niet anti-, maar beter globaal en meer lokaal.

Philip Roose, voorzitter Ronduit!-Leuven

De vrije tribune kan bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De vrije tribune staat open voor iedere persoon of organisatie die met redelijke argumenten een standpunt verdedigt of een gefundeerde mening formuleert. Het standpunt kan vrij aangebracht worden. De Persoon of organisatie is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud en kan slechts één maal per jaar een vrije tribune krijgen. De vrije tribune wordt steeds ondertekend met naam, studiejaar en volledig adres, en is onder geen beding anoniem.

Eventuele reacties op een vrije tribune worden uitsluitend gegeven via lezersbrieven.

De vrije tribune wordt ofwel integraal ofwel niet gepubliceerd en is niet langer dan 7.000 tekens (spaties inbegrepen, wat overeenkomt met ± vier getikte bladzijden met dubbele interlinie). De redactie behoudt zich het recht voor de vrije tribune niet te plaatsen als aan de criteria van redelijke argumentatie, een standpunt en gefundeerd zijn niet strikt voldaan wordt.

We zouden er beter wakker van liggen

Een boeiende cocktail van wat financieel en sociaal-kultureel kapitaal, veel studieloon en een scheutje watervalsysteem, geserveerd in een geïndividualiseerd rugzakje, overgoten met Bologna-saus. Jong-Agalev leverde het aan een klein maar verlekkerd studentenpubliek.

Afgelopen donderdag organiseerde Jade, de Leuvense studentenafdeling van Jong-Agalev, een debat rond de democratisering van het onderwijs. Hiervoor werden Ludo Sannen (Agalev), Mieke Van Hecke (CD&V), Jorn Peeters (Vlaamse Vereniging van Studenten) en Claude Seyns (dienst Studentenvoorzieningen KU Leuven) verzameld. Bart De Schrijver (ex-De Morgen) modereerde het geheel.

Nader gedefinieerd betekent democratisering van het onderwijs de vergroting van de deelname van jongeren uit de lagere sociaal-ekonomische bevolkingslagen aan het onderwijs, in casu het hoger onderwijs. Deze democratisering steunt op twee pijlers: enerzijds de inspraak van studenten binnen de onderwijsinstellingen, anderzijds de sociale voorzieningen die het hoger onderwijs aanbiedt aan haar studenten. Binnen deze laatste bestaat de tweedeling selectieve of doelgroepgerichte voorzieningen, bijvoorbeeld studiebeurzen, versus kollektieve of universele diensten, zoals Alma en Acco. De vraag welke voorzieningen bij een besparing eerst zouden sneuvelen, blijft delikaat.

KAPITAAL

Om jongeren uit lagere sociaal-ekonomische lagen de opstap naar het hoger onderwijs makkelijker te maken, wil men hen financieel ondersteunen. Op dit vlak zijn er heel wat tegemoetkomingen gerealiseerd, zoals het verminderd inschrijvingsgeld en de gesubsidieerde huisvesting. Op het gebied van sociaal-kultureel kapitaal echter blijft de kloof tussen jongeren grotendeels bestaan.

Uit onderzoek blijkt dat het hoger onderwijs relatief goed gedemocratiseerd is. De toegankelijkheid is groot, zeker in vergelijking met de ons omringende landen. Toch blijft er nog een verschil in afkomst tussen universiteit- en hogeschoolstuden-

(foto archief)

ten. Studenten aan de universiteit blijken nog steeds uit hogere sociale milieus te komen. Maar reeds eerder, tijdens de schoolloopbaan, loopt het fout. In het middelbaar onderwijs heeft België te kampen met het watervalsysteem: wanneer een leerling beperkte mogelijkheden heeft, zakt hij af naar 'lagere' richtingen. Die beperkte mogelijkheden worden mee beïnvloed door financieel en sociaal-kultureel kapitaal. Zelfs al in de kleuterklas kunnen kinderen van een andere kulturele afkomst een schoolse achterstand oplopen. Onder de verschillende kulturele achtergronden worden zowel allochtone kinderen gerekend, als kinderen die thuis dialect spreken en een andere houding ten opzichte van onderwijs meekrijgen. Leerkrachten zouden er goed aan doen huisbezoeken af te leggen om zo kennis te maken met het thuismilieu van leerlingen. Ook in de lerarenopleiding zou aandacht voor sociale achtergrond en

het leren omgaan met cultuurverschillen niet misstaan. Differentiatie, het begeleiden van het kind op individueel niveau, is in het onderwijs een must. Dit kan onder andere gerealiseerd worden door graadklassen, zo werd geopperd.

LOON

De vraag stelt zich of de invoering van de Bolognaverklaring en de daarmee gepaard gaande harmonisering tussen de hogescholen en de universiteiten, de drempel om tot het hoger onderwijs toe te treden verlaagt. Het hoger onderwijs, de hogescholen inkluis, zouden door bepaalde bevolkingslagen misschien nog sneller gelabeld worden als onbereikbaar en te

keerd kunnen worden.

OOGKLEPPEN

De gemiddelde universitair ligt niet wakker van deze problematiek, aangezien hij vaak uit de meer begoede klasse komt. De drempel werd doorheen de tijd wel verlaagd, wat niet wil zeggen dat hij niet nog steeds te hoog blijft. Rechten dienen uitgebreid en uitgediept te worden. Het blijvend waken over verworvenheden zodat er zeker geen afbreuk aan gedaan wordt, belangt de studenten rechtstreeks aan. Is het ook niet de taak van het hoger onderwijs de student in contact te brengen met andere sociale groepen en ervoor te zorgen dat de student zijn oogkleppen af zet.

Kottaks slaat vroeger toe dan verwacht

Nog voor het begin van het academiejaar keurde de Leuvense gemeenteraad de verdubbeling van de kamertaks goed. Studentenshepen Saïd El Khadraoui verzekerde de studenten toen dat de maatregel voor dit academiejaar geen effect meer zou hebben: "De meeste contracten zijn immers al getekend en de kamertaks doorrekenen kan niet buitencontractueel worden geregeld". Twee maanden later blijkt niets minder waar.

Op de huisvestingsdienst van studentenvoorzieningen lopen intussen vragen binnen van studenten en huiseigenaars die niet aan een modelcontract gebonden zijn. Ter discussie staan alleen die contracten die de gemeentetaks aan de huurder doorrekenen en expliciet de som van 1500 frank vermelden. Juridisch zijn hier twee interpretaties mogelijk. Ofwel een letterlijke — en dan mag de kotbaas voor dit jaar niet meer vragen dan de 1500 frank die hij heeft vernoemd —, ofwel een creatieve die vertrekt van de intentie van de kotbaas om de volle pot door te rekenen. In het laatste geval zou de eigenaar overmacht kunnen invoeren. Hij of zij kon de snode plannen van het stadsbestuur immers niet voorzien en kan dan toch de volle 75 euro (3025 frank) innen.

(ns)

Voorlopig blijft het nog wachten tot het eerste verdikt van de vrederechter valt, maar op studentenvoorzieningen gaat men ervan uit dat het tweede scenario het pleit zal winnen. Dan trekt de student dus andermaal aan het kortste eind. In afwachting van juridisch uitsluitel hoeft de student de doorrekening van de 75 euro gemeentetaks, die eigenlijk pas in 2002 ingaat, nog niet zonder slag of stoot te aanvaarden. Het merendeel van de studentklachten verwacht de huisvestingsdienst echter pas volgende zomer, wanneer veel kotbazen de extra taks allicht van de waarborg zullen afhouden.

Bij de akties deze zomer tegen de kottaks en de kamerstop ondertekende het eigenaarsyndikaat nochtans de open brief mee die de studentenvertegenwoordigers van Sociale Raad hadden opgesteld. Vandaag blijkt dat ze dat vooral deden uit vrees om voor één academiejaar zelf te moeten opdraaien voor de helft van de kamertaks. Vandaag blijkt dat hun bondgenootschap niet ingegeven was door solidariteit maar wel door eigenbelang.

Zelfs al in de kleuterklas kunnen kinderen van een andere kulturele afkomst een schoolse achterstand oplopen

hoog gegrepen. De toenemende mogelijkheden tot studiemobiliteit in Europa kunnen afschrikken als prestigieus en duur. De toegang tot het hoger onderwijs zou zo versmallen, maar de doorstroming van hogeschool naar universiteit zou eenvoudiger verlopen. Het resultaat van de veranderingen is dus niet eenduidig.

Ook rond studiefinanciering zijn er veranderingen op til. De jokerbeurs is een realisatie die voornamelijk voor de financieel zwakkere student noodzakelijk is, ook hij heeft recht op een bisjaar of een voortgezette opleiding. Als toekomstmuziek dient het studieloon zich aan, dat elke student zou verdienen ongeacht de financiële situatie van de ouders, in plaats van een studiebeurs. Dit zou tegemoetkomen aan de zucht van de student naar meer zelfstandigheid. Een andere mogelijkheid zou het rugzakje zijn dat elke student meekrijgt naargelang zijn individuele noden, een soort uitgebouwde studiebeurs. Ook het kindergeld zou aan de student zelf uitge-

Met dit verslag willen we louter enkele essentiële punten aanstippen die tijdens het debat aan bod kwamen. Het leverde een levendige discussie op waarbij de zaal ook uitdrukkelijk om reactie werd gevraagd. Het beperkt aantal toehoorders was waarschijnlijk te wijten aan de geringe bekendheid en de moeilijkheidsgraad van het thema. De verdere democratisering van het onderwijs is gebaat bij een betere informatieverspreiding en een eenvoudiger taalgebruik, meende het publiek. De doelgroep zou meer betrokken kunnen worden in heel deze kwestie, maar de wijze waarop dit kan gebeuren is nog onbekend. Gelukkig blijkt een aantal studenten toch wakker te liggen van dit probleem, gezien hun geïnteresseerde aanwezigheid op het debat. De afwezigen hadden, zoals meestal, ongelijk.

Hanna Deboes

In de rugzak van de antiglobalist

Torden jongeren en jongeren-van-geest duiken keer op keer op in de buurt van een internationale politieke top. Deze 'top-hoppers' protesteren tegen de zogenaamde 'globalisering'. Ze waren vorige week in Gent en zullen er zeker massaal aanwezig zijn bij het komende 'beleg van Laken'. Bewegingen zoals deze hebben niet alleen aanvoeders op het terrein, ze hebben ook denkers in de koelissen. Een schets van de intellectuele voorzangers van het antiglobalisme.

In vervlogen tijden besefte Marx maar al te goed dat revoluties zich op het terrein moeten voltrekken en niet alleen in het hoofd van de kritische intellectueel. Dat neemt niet weg dat protesten, acties en revoluties vaak voorafgegaan worden door theorievorming die vervolgens neergeschreven wordt in populariserende geschriften om de massa te mobiliseren. Ook de antiglobalisten hebben hun eigen zakbijbels, gidsen om het protest te kanaliseren en te verwoorden. Ze zijn even divers van aard als de protestbeweging zelf, maar ze hebben één gemeenschappelijke boodschap: 'neen aan het ongebreidelde kapitalisme en al zijn uitwassen'.

REKLAMEKULTUUR

De bekendste onder de antiglobalistische intellectuelen is ongetwijfeld Naomi Klein. Zij is diegene die als het ware de kat de bel aanbond met haar boek *No Logo*. Klein leek van jongsafaan voorbestemd te zijn om de stem van een tegenkultuur te worden. Haar grootouders waren rasechte marksisten. Haar ouders ontvluchtten de Verenigde Staten naar Canada omdat haar vader zich verzette tegen de dienstplicht voor Vietnam. Haar moeder was bovendien een gedreven feministe die zich inspande tegen de verspreiding van porno. Het liet Naomi Klein echter allemaal koud. Ze was een tiener zoals alle andere die probeerde een eigen identiteit op te bouwen. Dat bleek echter geen gemakkelijke opdracht in de moderne maatschappij waarin een ongebreidelde konsumentisme hoog in het vaandel wordt gedragen. Klein werd zoals

dieren, onetische marketing en milieuverontreiniging te schuilen. De politiek verliest steeds meer haar greep op de samenleving omdat de echte macht zich ophoudt in de aandelenportefeuilles en de kantoorgebouwen van de multinationals, luidt de diagnose van Klein.

zijn tot een globale protestbeweging. Zo heeft ze het over het fenomeen 'Reclaim the Streets', dat in Engeland ontstond en waarbij een bonte gemeenschap van ravers, krakers en new age-nomaden af en toe een stukje verkommersialiseerde ruimte opnieuw in bezit neemt. Ook in 'culture

Rolling Stones, de Beatles, de schrijver Jack Kerouac en de film *Easy Rider* werden allen reeds gebruikt voor een of andere marketingcampagne. Misschien wordt 'culture jamming' zo zelf binnenkort mainstream.

KAPITALISME

Terwijl het Klein en Lasn vooral te doen is om de bekende merken en misleidende boodschappen die de samenleving infiltreren, richt Noreena Hertz zich eerder op het economische aspect van de globalisering. In haar boek *The Silent Takeover*.

(foto archief)

Klein structureert haar boek *No Logo* rond drie thema's: publieke ruimte, vrije keuze, tewerkstelling. De grote bedrijven nemen met hun logo's steeds meer publieke ruimten in beslag, ze concurreren de kleine spelers uit de markt, laten geen ruimte voor een eigen vrije keuze van de konsument en creëren abominabele werkomstandigheden zowel in het westen (de 'McJobs') als in de

jamming' ziet Klein een teken van afkeur tegen de heersende gang van zaken.

'Culture jamming' is een wijze van verzet tegen de dominante cultuur. Populaire symbolen en reclameboodschappen worden aangepast om een eigen boodschap de wereld in te sturen. Zo wordt bijvoorbeeld de reclameslogan 'Life tastes good with Coca-Cola' omgevormd tot 'Life tastes good without Coca-Cola'. Oorspronkelijk trokken de 'culture jammers' op pad om reclamepanelen op straat te bewerken. Uit dergelijke acties ontstond geleidelijk het Canadese tijdschrift *Adbusters*. Op die manier werd een platform gecreëerd om de reclamerij met gelijke middelen te bestrijden door gebruik te maken van de nieuwste technologische middelen en verspreidingsmogelijkheden. Op de site van *Adbusters* vindt men prachtige voorbeelden waarbij gespeeld wordt met de symboliek uit het reclamejargon: een fles Absolute Wodka is wat onderuitgezaakt en draagt het opschrift 'Absolute Impotence'; het naakte model van Obsession-parfum hangt graatmager in kotschouwing boven het toilet. Voorman van de 'culture jammers' en oprichter van *Adbusters* is Kalle Lasn. Hij schreef er een boek over, *Culture Jam: The Uncooling of America*. Volgens Lasn heeft niet alleen onze natuurlijke omgeving, het milieu, het zwaar te verduren, ook de mentale ruimte waarin men leeft — de cultuur — is ernstig aangetast en vervuild door allerlei betekenisgeladen boodschappen. Multinationals profileren zich als makelaars in betekenis, als 'life style'-profeten. Lasn wil de verdrukkende cultuur van de reclame veranderen door tekens, iconen en symbolen een andere betekenis te geven. Zo heeft hij de mogelijkheid om te reageren op datgene wat ons steeds opnieuw van alle zijden blijft bestoken. Probleem: bepaalde reclameburo's zijn gespecialiseerd in het opvissen van tegengeluiden uit subculturen en undergroundmilieus. Lou Reed, The

Global Capitalism and the Death of Democracy graaft Hertz dan ook in een ietwat saaiere materie dan het luchtige rijk van de reclametekens. Hertz weet echter waarover ze schrijft. Als professor aan het instituut voor managementstudies aan de universiteit van Cambridge, hielp ze onder andere bij de oprichting van de beurs van Sint-Petersburg en stond ze aan het hoofd van een team van onderzoekers die nagingen wat de rol van de privee-sector kon zijn in de ontwikkeling van het vredesproces in het Midden-Oosten. Hertz heeft dus zelf niet alleen de

invloed van het kapitalisme van dichtbij mogen aanschouwen, maar ook als het ware eigenhandig binnengebracht in Rusland. Ze is dan ook geen tegenstander van het kapitalisme, maar ze wil het systeem veranderen. De titel van haar boek maakt meteen ook haar boodschap duidelijk: in

Life tastes good without Coca-Cola

zoveel anderen bedolven onder het geweld van de reclame- en marketingcampagnes: Nike, Coca-Cola, Mattel, McDonalds, Disney... Ze speelden allemaal in op het verlangen van de jonge Klein. En Klein konsumerde zoals het hoorde. Op latere leeftijd begon ze echter de mechanismen van deze grote multinationals te doorzien. Achter de alomtegenwoordigheid van de

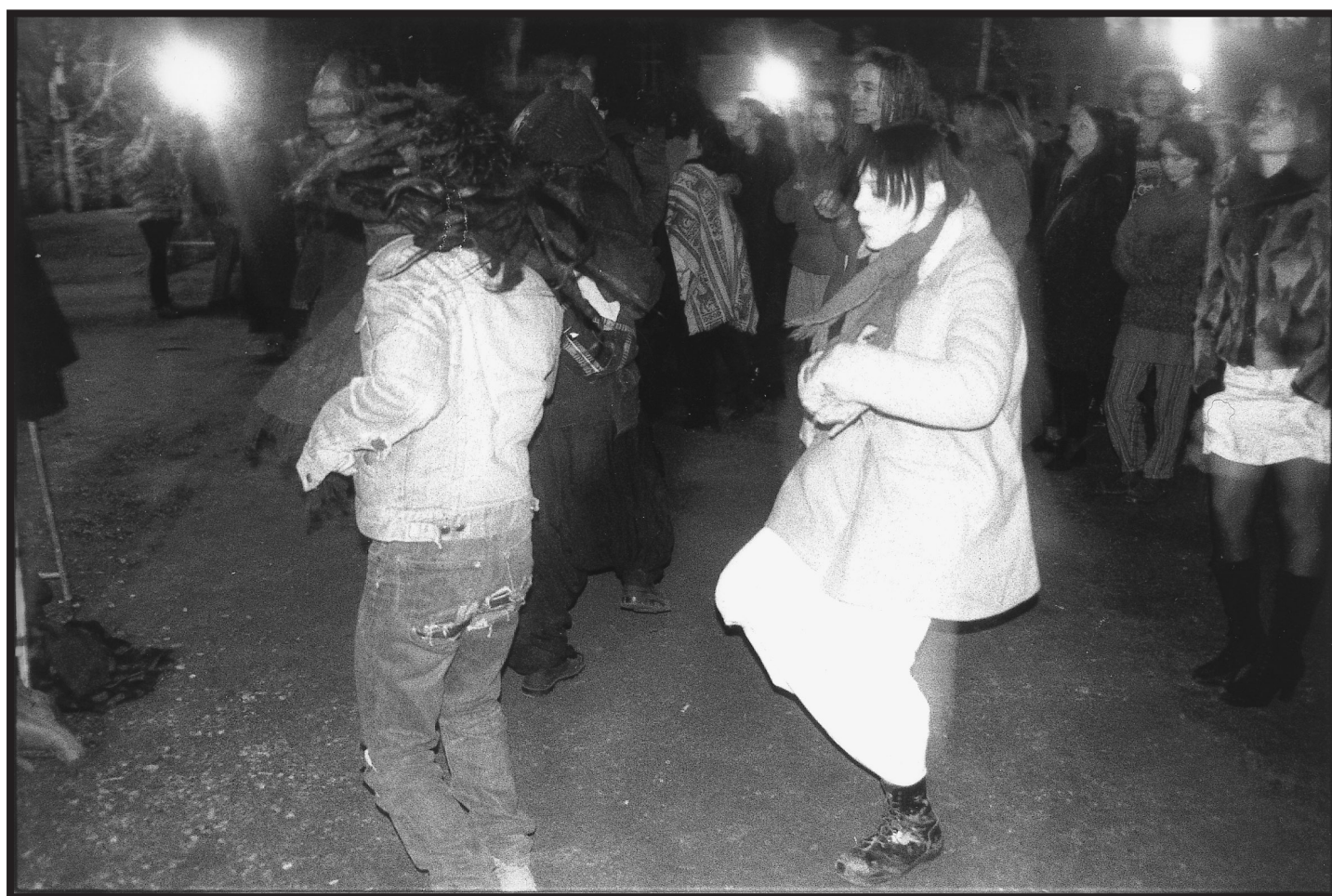

merktekens — die op die manier als een universele taal fungeren — bleek een wereld van economische ongelijkheid, slechte arbeidsomstandigheden, wreedheid tegen

derdewereldlanden. Om dit alles te staven, maakt ze (te) uitgebreid gebruik van cijfermateriaal en concrete voorbeelden. Zo blijkt bijvoorbeeld dat Nike in 1992 meer betaalde aan sterbasketballer en uithangbord van de firma, Michael Jordan, dan aan zijn dertigduizendkoppige Indonesische arbeiderskorps. Of zo blijkt dat Amerikaanse scholen, wegens een gebrek aan overheidsteun, een beroep moeten doen op de 'grote merken' om hun budget op peil te houden. Deze multinationals krijgen zo vrij spel om agressief te adverteren en branden. Klein vraagt zich dan ook af: "Als Microsoft een school voorziet van computers, gaat het dan binnenkort ook bepalen wat de leerlingen moeten studeren?" Uiteraard besefte Klein maar al te goed dat de logo's niet zonder meer uit de samenleving kunnen verdreven worden. Ze wil alleen maar dat leveransiers van schoenen en kleding niet langer de bezorgers van spiritualiteit zouden zijn, dat bedrijven niet langer fungeren als surrogaat-zingeverers door het falen van gemeenschappen en ideologieën. En deze wens deelt ze met vele anderen. In het laatste deel van haar boek schetst Klein een aantal tegenbewegingen die ondertussen — Klein's boek verscheen voor het begin van de protestacties in Seattle — uitgegroeid

deze wereld bepalen niet de regeringen, maar de bedrijven de regels. Een analyse die de Leuvense socioloog Luc Huyse ook reeds maakte, op Belgisch nivo althans. Regeringen kunnen niet langer meer vertrouwd worden in hun intentie om de belangen van de bevolking te laten primeren, verblind door de markt primeren de verlangens van de bedrijven boven die van de kiezers. Volgens Hertz is individuele actie dan ook de enige overgebleven mogelijkheid. Ze schrijft dat de meest effectieve manier om aan politiek te doen niet gelegen is in het naar de stembus trekken om daar je stem kwijt te spelen aan een regering die toch machteloos staat, maar om een veto te stellen tegen de macht van de multinationals. Kan dergelijk protest de bevolking opnieuw in de voorlinie van de politiek brengen? Volgens Hertz wel. Zo geeft ze het voorbeeld uit Colombia waar duizenden mensen op straat kwamen na de privatisering van het waterbeheer waardoor de prijs van het drinkwater verdriedubbelde. Na maanden van aanhoudend protest werd de privatisering herroepen. En dit is volgens Hertz geen alleenstaand geval. Slechts wanneer de staat zich opnieuw gaat bezighouden met de mensen, zullen de mensen opnieuw vertrouwen hebben in de staat.

Het antiglobalisme leunt sterk aan bij het postmoderne denken. Het zijn vooral de Franse, postmoderne filosofen zoals Lyotard, Foucault of Lefort die de logica van het totalitarisme hebben blootgelegd. In hun analyse baseerden ze zich hoofdzakelijk op de regimes van Mao of Stalin. Het is echter niet omdat dergelijke totalitaire staatsregimes verdwenen zijn dat er geen nieuwe, gelijksoortige dreigingen de kop op steken. Inderdaad, de globalisering van het kapitalisme en de bijhorende technokratie is de nieuwe totalitaire dreiging. Het meest abstracte boek van de antiglobaliseringsbeweging is dan ook onderbouwd met dergelijke filosofische analyses. In *Empire* maken Antonio Negri en Michael Hardt gebruik van Marx, Spinoza en Deleuze om een nieuwe wereldorde te beschrijven die ze 'empire' noemen. Wegens de afwezigheid van een duidelijk machtscentrum verschilt dit nieuwe imperium van het eerdere imperialisme. Centraal bij deze auteurs staat nog steeds de klassieke gedachte van Marx dat een bepaalde kracht steeds een tegenkracht oproept: het kapitalisme zorgt voor uitbuiting en verdrukking, maar zorgt zo tegelijk ook voor tegenkantingen tegen dit systeem. De omverwerping van het heersende, onrechtvaardige kapitalisme zou tot stand moeten komen door de 'nomadische revolutionairen', de internationale migratiestromen. Vrij abstract allemaal, maar Antonio Negri weet waarover hij spreekt wanneer hij het over revolutie heeft. Hoewel hij professor is, heeft hijzelf geruime tijd in de Italiaanse gevangenis gezeten en als banneling in Frankrijk geleefd wegens zijn banden met de Italiaanse terreurorganisatie 'Rode Brigades'. De man heeft zijn lesje echter nog

(foto archief)

niet geleerd. Ook in *Empire* schemert het revolutionaire tussen de regels.

MUZIEK

Elke zichzelf respektende beweging die ten strijde trekt, doet dat onder muzikale begeleiding. Dat was ten tijde van Napoleon reeds de gewoonte en is dat nu nog steeds zo. De juiste melodieën zorgen voor gepaste sfeer en bijhorende acties. De antiglobalisten verkiezen dan ook de 'patchanka'-muziek die op Spaanse volksfeesten wordt gespeeld. Manu Chao wordt de 'minstreel van het antiglobalisme' genoemd. Een naam die hij verkreeg door zijn hit *Il Clandestino*. De swingende ambiance van Manu Chao zorgt er niet alleen voor dat de rangen gesloten worden bij de betogende activisten, ook de teksten sluiten aan bij de thema's die de antiglobalisten nauw aan het hart liggen. Hij zingt over de onderdrukten, de illegalen, de klandestijnen. Bovendien sluit de bonte mengeling van stijlen waaruit hij put om zijn eigen sound te creëren aan bij de diverse achtergronden van de activisten. Chao zingt zijn liedjes dan nog eens in het Spaans, Frans, Engels, Arabisch en Portugees om elk van hen als het ware persoonlijk aan te spreken. Hij beklemtont dat hij inderdaad de muzikale spreekbuis wil zijn van het antiglobalisme. Dat blijkt ook uit zijn steun voor de Zapatisten en hun leider subcommandante Marcos, de aanvoerder van de Chiapas-Indianen. Die man is nog zo een ikoon van het antiglobalisme, een (post)moderne Che Guevara. Hij houdt van mystifikatie. Nog nooit is hij in

het openbaar verschenen zonder zijn bivakmuts. Aan deze angstvallig verborgen gehouden identiteit koppelt hij echter een boodschap. Marcos is geen 'dom boerke' uit het Andesgebergte dat zichzelf omschoolde tot guerrillero. In zijn boek *Our word is our weapon* siteert en verwijst hij naar moderne auteurs en filosofen en verklaart hij op poëtische wijze dat "de stem zichzelf bewapent om gehoord te worden, het gezicht zichzelf bedekt om gezien te worden". Ook bij hem is het te doen om de verdrukten der aarde. De mysterieuze en identiteitsloze Marcos is het prototype van de wereldburger: "Marcos is homo in San Francisco, zwart in Zuid-Afrika, een Aziaat in Europa, een Chicano in San Ysidro, een anarchist in Spanje, een Palestijn in Israël, een Maya-Indiaan in de straten van San Cristobal, een jood in Duitsland, een zigeuner in Polen, een Mohawk in Quebec, een pacifist in Bosnië, een vrouw-alleen-in-de-metro-om-

louter konsument te zijn. Vanuit een geheim ondergronds netwerk trekken ze de wereld in om hun ongenoegen te uiten. Hun doel: massale chaos en wanorde.

VERANDERING

Chaos is echter niet het sleutelwoord in de nieuwe bijbels van de antiglobalisten, wel verandering. De meeste auteurs zijn niet zozeer radikaal tegen het kapitalisme waardoor ze voor de anarchie zouden opteren, maar constateren dat het systeem ontspoorde en zijn eigen verdrukkende en uitbuitende logica verderzet. De antiglobalisten in België noemen zich dan ook liever de *andersglobalisten*. En van diegenen die verandering willen zijn er velen. Boekhandels puilen uit van de 'anders-denkers' die elk vanuit hun specifieke achtergrond op de kar van de antiglobalisering springen. Denk bijvoorbeeld maar aan de Franse

Niet de regeringen maar de bedrijven bepalen de regels

tien-uur-'s avonds, een boer zonder land, een bendelid in de sloppenwijken, een werkloze arbeider, een ongelukkige student en natuurlijk een Zapatista in de bergen." Manu Chao is niet de enige muzikant die sympathiseert met het antiglobalisme. Het is bekend dat Zach de la Rocha, de voormalige zanger van Rage Against the Machine, zich het lot van de Zapatisten aantrok en met zijn muziek reeds een voorbode van het hedendaagse protest vormde. Ook Bono, zanger van de Ierse supergroep U2, dweilde de wereld af op zoek naar wereldleiders die genoeg gewicht in de schaal konden leggen om de schuld van de derde-wereldlanden kwijt te schelden. Zelfs Radiohead blijkt gegrepen door de geschriften van de intellectuele leiders van het antiglobalisme. Getuige daarvan hun afgelopen toernee waarbij ze in een tent en zonder inmenging van sponsors en dus reclameboodschappen en -logo's de wereld rondtrokken. Maar niet alleen de muziek-, ook de filmwereld blijft niet doof voor datgene wat in de samenleving leeft. In *Fight Club* verbeeldt David Fincher als het ware een specifieke vorm van tegenkultuur, van 'culture jamming'. De regisseur neemt de toeschouwer mee op een hilarische rit doorheen de psyche van de moderne, eenentwintigste eeuwse man. Een man die niet langer genoeg neemt om kantoorblaas en

landbouwer José Bové die in de stad Millau in het zuidwesten van Frankrijk eigenhandig een McDonalds-filiaal met de grond gelijk maakte. Ook hij heeft recent een boek op de markt gebracht: *The world is not for sale. Farmers against junkfood*. Op zijn beurt is Bové een boegbeeld in de strijd tegen de 'McWorld'. Niet iedereen wil echter verandering. Ook de rabiëte kapitalisten hebben hun goeroes. In *The Bernstein Declaration. On the Principles and Possibilities of Capitalism* poogt Andrew Bernstein de krachten van de voorstanders van het rauwe kapitalisme te bundelen. Zijn boodschap: "het kapitalisme is het enige systeem dat gebaseerd is op de erkenning van de vrijheid van elk individu". Indien men dit principe respecteert, en het kapitalisme dus de vrije loop laat, dan zal alles in orde komen, aldus Bernstein. Ook aan deze zijde worden de troepen gemobiliseerd. Op 2 december wordt er overal ter wereld een 'Walk for Capitalism' georganiseerd. Binnenkort wordt er dus misschien niet alleen een oorlog uitgevochten tussen twee beschavingen in het onherbergzame Afghanistan — het westen tegen het oosten — maar ook een oorlog tussen ideologieën in de straten van het westen zelf — kapitalisten versus antiglobalisten. Op beide fronten wachten wij de uitslag met spanning af.

Bert Ingelaere

Pompoenbevrijdingsfront aan het werk in Leuven

Wie al enkele jaartjes in Leuven zijn broek versleten heeft, herinnert zich ongetwijfeld nog het geheimzinnige 'Tuinkabouterbevrijdingsfront'. Nu deze actiegroep blijkbaar een stille dood is gestorven, wordt de fakkel overgenomen door een nieuwe groepering. Het 'Pompoenbevrijdingsfront' heeft tijdens het weekend in enkele rijke Leuvense buurten pompoenen geroofd die partikulieren naar aanleiding van Halloween als versiersel voor hun deur hadden geplaatst. Naar eigen zeggen zal het Front blijven ageren zolang honger structureel aanwezig is in deze samenleving.

In een mededeling meldt het Front dat drieënvijftig pompoenen werden buitgemaakt. Deze werden overgemaakt aan de Leuvense afdeling van 'Food Not Bombs' die ze tot soep zal verwerken. De bewoners werden via een sticker verzekerd dat hun pompoenen bezorgd werden "aan mensen die het goed kunnen gebruiken". Het Front verdeelde ook pamfletten waarin de Leuvense middenstand op de korrel werd genomen voor de verkoop "van basisbehoeften als versiersel voor de rijkere konsument".

Het is de eerste keer dat het Pompoenbevrijdingsfront in ons land van zich liet horen. In een mededeling stelt de groep te behoren tot een internationaal netwerk van niet-hiërarchische groepen die zich inzetten voor een radicale en geweldloze strijd tegen het oneigenlijke gebruik van pompoenen. "Kapitalisme, overkonsumentisme en onevenredige machtsverhoudingen zijn de ware horror," aldus het Front.

(tv)

Gele koorts slaat toe in Leuven

Op de vooravond van Allerheiligen komt de liefhebber van techno en andere moderne dansmuziek weer volop aan zijn trekken in de Brabantse. Yellow Fever, een organisatie van de Vlaamse Technische Kring (VTK) is immers aan zijn vierde editie toe. Veto nam alvast een kijkje achter de schermen van dit mega-event.

Techno- en clubmuziek genieten bij jongeren een steeds groeiende populariteit. Bij de eerste editie van Yellow Fever in 1998 passeerden zo'n vijfduizend fuifbeesten de kassa; vorig jaar mocht men al zesduizend vijfhonderd bezoekers verwelkomen. VTK, de fakulteitskring van de studenten burgerlijk ingenieur, hoopt deze rekordopkomst op 31 oktober weer te evenaren.

De organisatie van zo'n groot evenement is zeker geen sinecure, maar VTK slaagt er toch telkens opnieuw in om een professionele technofuif op poten te zetten. In drie zalen kunnen de party-gangers genieten van respectievelijk techno, clubmuziek en drum 'n' bass. Zoals de vorige jaren staan ook nu weer enkele internationale bekende dj's op de affiche van Yellow Fever. Een spektakulaire lichtshow vervolledigt het geheel.

Wie de voorbije dagen door Leuven en Heverlee slenterde, heeft de plakploegen van Yellow Fever zeker opgemerkt. Uitgedost met fluoge T-shirts en jasjes maakten de burgies de Leuvense straten onveilig, en plakten in totaal ongeveer zeventuizend affiches voor Yellow Fever. Ook een aantal Leuvense stadsbussen dragen reclame voor Yellow Fever, en in Alma 2 draaide donderdagmiddag een techno-dj plaatjes voor de etende studenten. Het promoteteam beperkte zich bovendien niet tot Leuven en omstreken. Er lopen momenteel spotjes op nationale radiozenders zoals Topradio en ook in de andere steden van Vlaanderen en Wallonië werd actief promotie gevoerd. Zo was VTK bijvoorbeeld prominent aanwezig op de Nacht van de Student in Antwerpen en werd de fuif van VTK-Gent bezocht.

Wouter De Cuyper, verantwoordelijke voor de logistiek, vertelt: "We hebben Gent vier keer moeten volplakken, want daar heerst een echte plakoorlog. Na een half uur waren onze affiches dikwijls alweer overplakt."

JONG

Naast de zeventuizend affiches werden ook nog eens achtentwintigduizend flyers en vierduizend banners verspreid. Ook de middelbare scholen werden hierbij niet vergeten. Yellow Fever is immers niet

(foto Gert Schuyten)

alleen een organisatie voor en door studenten, ook het iets jongere publiek weet een goede technofuif best te appreciëren. Een bont allegaartje van jong en nog jonger is het jaarlijkse resultaat. Samian Vermeir, public relations-verantwoordelijke van VTK: "Het is inderdaad zo dat techno zeker bij scholieren in is, en natuurlijk houden wij bij de promotie ook rekening met die doelgroep. Zo goed als alle Leuvense scholieren hebben dan ook een flyer van ons gekregen aan de schoolpoort. Wel hebben de recente stakingen in het onderwijs een beetje roet in het eten geïmagineerd."

Het promoteteam is uiteraard het meest opvallende onderdeel van de organisatie, maar ook vele andere vrijwilligers steken achter de schermen veel tijd in het tot stand komen van Yellow Fever. Een aantal presidiumleden van VTK houdt zich specifiek bezig met de grote projecten van de burgies: het galabal, het promotiefeest en natuurlijk Yellow Fever. Zij verzamelden een aantal enthousiaste medewerkers rond zich om alles te coördineren. Een groepje van een zestal mensen is al in februari gestart met de voorbereiding van het evenement. Sommige dingen moeten nu een-

Line-up Yellow Fever

Deze dj's kun je aan het werk horen op Yellow Fever:

Techno:

21u-22u: Brett Anderson
22u-24u: Stephanie
24u-2u: Psychogene
2u-4u30: Ben Sims
4u30-6u30: Claude Young

Club:

22u-23u: DJ Kozmo
23u-1u: Prinz
1u-2u: Minimalistix feat. Poison IV
2u-3u: Svenson
3u-5u30: Tiesto

Drum 'n' Bass:

23u-0u30: Jan Verstraelen
0u30-4u30: Back-to-Back System D vs. Wontime

(tv)

maal goed op tijd gebeuren: het vastleggen van de zaal, zoeken van dj's en sponsors, brainstormen over het concept... Eens alle sponsors en dj's gekend waren, kon men ook de affiches en flyers ontwerpen. Vanaf het begin van academiejaar kwam alles dan in een stroomversnelling. Na de openingsfuiven begon men affiches te plakken in Leuven en Heverlee en werd er geflyerd. In alle Alma's werden ook kaarten in voorverkoop aangeboden. "De kaartenverkoop komt meestal vrij traag op gang. De stormloop begint over het algemeen pas tijdens de laatste dagen voor Yellow Fever," weet Samian.

SCHOONMAAK

Tijdens die laatste dagen werkt men ook al volop aan de opbouw van de zaal. Geluid- en lichtinstallaties worden geplaatst, de laatste voorbereidselen getroffen. Op de avond zelf staan zo'n tweehonderdvijftig vrijwilligers klaar om alles op wieltjes te doen lopen. Zowat het volledige VTK-presidium, dat bestaat uit een vijftigtal mensen, wordt die avond verwacht. Zij worden dan nog eens bijgestaan door tweehonderd andere studenten. Vooral voor de drankvoorziening heeft men veel volk nodig, maar daarnaast zijn er nog verschillende andere taken te vervullen. Na de fuif, die om half zeven 's morgens de deuren sluit, wordt onmiddellijk begonnen met de schoonmaak en de afbraak.

De VTK-ploeg heeft dus nog enkele slapeloze nachten in het verschiet. Hopelijk wordt hun inzet dan ook beloond met een spetterend feestje.

Tijl Vereenoghe

Yellow Fever vindt plaats op 31 oktober in de Brabantse. Kaarten kosten 350 frank in voorverkoop en 450 frank op de avond zelf. Er is een gratis busdienst voorzien tussen Leuven en de Brabantse. Meer informatie over Yellow Fever vind je op www.yellowfever.be

Alma serveert

Maandag 29.10.01	Kalkoensteak met perziksausje Kermiseten Geurige groenterijst met tofukrokantje Visbrochettes uit de Westhoek	2,06 € 3,45 € 3,02 € 3,02 €	(83 Bef) (139 Bef) (122 Bef) (122 Bef)
Dinsdag 30.10.01	Vleeskroketten met hot peppersaus Smakelijk griezelen Groentjes met toetje van Moussaka Krokant gevogeltelapje met béarnaise	2,06 € 3,45 € 2,31 € 3,45 €	(83 Bef) (122 Bef) (93 Bef) (139 Bef)
Woensdag 31.10.01	Kippenbout met appelmoes Kalkoenspiesjes met peperroomsaus Vegetarische Chili met wortelkrokot Loempia voor Oosterse lekkerbekken	2,06 € 3,45 € 2,06 € 2,63 €	(83 Bef) (139 Bef) (83 Bef) (106 Bef)
Donderdag 01.11.01	Allerheiligen: Alma 2 is OPEN van 12-14 uur Hamburger met bloemkool en Hollandse saus Cordon bleu met Provençalse saus Courgettetaart met Baskische piperade	2,06 € 3,45 € 3,45 €	(83 Bef) (139 Bef) (139 Bef)
Vrijdag 02.11.01	Allerzielen: Alma 2 is OPEN van 12-14 uur Pikante worstjes met worteltjes en kampernoelies Mexicaanse steak "Alcalde" Quornsteak met Hollandse bloemkool	2,06 € 3,45 € 2,63 €	(83 Bef) (122 Bef) (106 Bef)

De Alma-nac

Halloween in Alma!

Op dinsdag 30 oktober is het SMAKELIJK GRIEZELLEN in Alma. Kom de speciale sfeer opsnuiven!

Muziek op je bord!

Op donderdag 15 november:

- 'Musical Lunch' in Alma 3 (van 12 t.e.m. 14u)
- 'Candle Light Diner' in Alma 2 (18 t.e.m. 20u)

Kom sfeervol lunchen of dineren en geniet van het muzikale talent van Mike Egan.

Meer weten over de Alma-nac:
www.alma.kuleuven.ac.be

ALMA
UNIVERSITEITSRESTAURANTS

Grote broer en kleine zus

Tet konsept van deze reeks blijft hetzelfde. Net zoals vorige week had Veto een interessant interview met twee minstens even boeiende presessen. Ditmaal kozen we ervoor om een preses van een grote kring samen met een preses van een kleine kring in de schijnwerper te zetten.

Violet Vervloet is de eerste vrouwelijke preses van Medisoc, de kring van de weinig bekende studierichting medische en sociale wetenschappen. Filip Charlier de grotere broer die het ruim tweeduizend man tellende Medica mag vertegenwoordigen. Hoewel Medica en Medisoc behoren tot dezelfde familie, de fakulteit Geneeskunde, is het de eerste keer dat beide presessen elkaar ontmoeten. Eventjes had het meer weg van een *blind date* dan van een interview met Veto, maar het truitje met de insignes van Medica aan de bar zorgde uiteindelijk voor herkenning.

VLEIGTUIGSTOEL OF ZIEKENHUISBED

Het lijkt erop dat we ons deze week laten inspireren door de aktualiteit, maar we hopen er vooral op dat het gezelschap met originele antwoorden op de proppen komt. Violet start zonder veel na te denken: "Geef mij zeker maar een vliegtuigstoel. De huidige gebeurtenissen even buiten beschouwing gelaten, is een vliegtuigstoel misschien nog steeds een risikostoel. Toch staat dat bij mij symbool voor vakantie en verre reizen, wat ik ook ontzettend graag doe."

Filip kiest niet hetzelfde en blijkt eveneens een optimist te zijn. "Ik geef de voorkeur aan het ziekenhuisbed, dat wordt tenminste terugbetaald (*hilariteit alom*). Bovendien is het risico om te sterven in een ziekenhuisbed nog steeds kleiner dan te sterven op een vliegtuigstoel." Okee, de toekomstige arts denkt dus reeds aan zijn portemonnee en klinkt ook nogal fatalistisch. Zijn interesse gaat vooral uit naar het ziekenhuisbed omwille van de patiënt die erin ligt. Een logische reflex waarschijnlijk voor een student geneeskunde.

SENSIBILISEREN OF MOBILISEREN

Een preses vertegenwoordigt in principe een ganse groep studenten. Maar in welke mate moet een studentenvereniging zich met de aktualiteit bezig houden? Medica hanteert de regel zich niet te mengen in

politieke of zware sociale materies. De gebeurtenissen van de laatste weken werden nooit echt besproken. "Wij vinden dit niet de eerste taak van een studentenvereniging. Ook is het zo dat wij met acht man als kernraad eigenlijk ruim tweeduizend studenten vertegenwoordigen. Dan wordt het zowiezo onmogelijk om een standpunt in te nemen," zegt Filip.

Het debat dat de Sociale Raad (Sora), een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), organiseerde in verband met de gebeurtenissen in Afgha-

nistan wordt goed onthaald. "Dat is natuurlijk de taak van een orgaan zoals Sora. Het studentenleven is meer dan enkel studeren, naar colleges gaan of op stap gaan. De wereld is groter dan dit. Dus moet er ook zeker gepraat worden over dergelijke thema's."

Zoals bij de twee vorige presessen klinkt ook hier gemor over Sora. Beiden hebben het er moeilijk mee dat Sora naar de vredesbetoging van 19 oktober in Gent ging. Ze vinden dit niet meteen de taak van een overkoepelend orgaan, dat eigenlijk de vertegenwoordiger zou moeten zijn van alle Leuvense studenten. Filip: "Medica heeft geen vertegenwoordiger op Sociale Raad. Dus hebben we eigenlijk ook geen recht van spreken. Toch ben ik van oordeel dat het gevaarlijk is als Sora een bepaald standpunt

"Geef mij maar het sjarmante verpleegstertje met de grote boezem"

TRADITIE OF VOORUITGANG

Nu we een grote kring met een kleinere kring confronteren, kan het wel interessant zijn om te horen hoe de presessen staan tegenover de nieuwe trend dat grote commerciële firma's studentenkringen sponsoren. Een kleine kring komt hiervoor zelden in aanmerking, maar grote kringen kunnen hier wel degenlijk van profiteren. "De hoofddoelstelling van sponsoring is natuurlijk geld in het laatje te krijgen," zegt Filip. "Het geeft de mogelijkheid aan een grote kring om gezond te functioneren. Onlangs hadden we bij-

voorbeeld voor een half miljoen frank aan herstellingswerken aan onze fakbar. Natuurlijk kunnen we dit doorrekenen aan onze studenten, maar dit is niet de bedoeling. We proberen alles zo goedkoop mogelijk te houden. Daarom hebben we ons dan ook laten sponsoren door een leverancier van *energy drinks*."

Voor een kleine kring als Medisoc met hooguit tweehonderd leden is er op dit vlak een hemelsbreed verschil. "Onze kring doet het vrij goed. Wij beschikken weliswaar niet over miljoenen, maar dat is ook niet echt

nodig. In de plaats daarvan leggen we ons toe op andere aspecten en dat lukt vrij goed," zegt Violet.

AFRIKA OF AMERIKA

Een diepe zucht, beide presessen denken diep na. Violet: "Ik kies niet zozeer voor de Amerikanen in het algemeen, maar wel voor de Zuid-Amerikanen. Ik bewonder enorm die rijke cultuur en geschiedenis van Zuid-Amerika." Of, stel je zit op kafee gezellig met vrienden iets te drinken en plotse-ling komt aan het tafeltje naast jou een groepje zitten. Wat heb je liever: een groepje Afrikanen of Amerikanen? Voor Filip maakt het allemaal niet zo veel uit. Zolang ze hem maar trakteren. Hij amuseert zich met zowel Amerikanen als Afrikanen. "Wel merk ik dat we ons

automatisch aanpassen wanneer Amerikanen zich naast ons komen installeren. Zij hebben een grote mond, zij weten alles beter."

Hier komt Filip pas echt op dreef. "Dat is natuurlijk ook een kwestie van vooroordelen en stereotiepen. Dat is eigenlijk zo tipisch aan de ganse maatschappij. Dit mag gerust ook in Veto komen: zelf ben ik homo. Dus ook ik word vaak gekonfronteerd met het stereotiepe denken van de mensen. De mensen kijken veel te vaak met kleppen, ze oordelen enkel maar op basis van wat ze in de media horen van anderen. Zelf heb ik ooit eens een opmerking gehad: "Jij kunt geen homo zijn, want je bent geen verwijfd tipe." Dan denk ik pas bij mezelf: hoe kortzichtig kan een mens wel niet zijn?"

HUMO OF VETO

Beide presessen blijven ons eigenlijk konstant verbazen. Als gezondheidswerkers steken ze allebei nog een sigaret op: Filip rookt het echte spul, terwijl Violet kiest voor de *light-versie*. Allebei verkiezen ze Humo. Violet bekent zelfs dat ze nog nooit echt een Veto heeft gelezen. Filip kiest voor Humo om de tv-programma's en het ontspannende aspect ervan. Veto leest hij dan eerder omwille van de artikels over onderwijsmaterie en om zich tijdens de les met iets bezig te houden.

Bij Veto staan we steeds open voor kritiek. Ook hier zorgt Filip ervoor dat onze aandacht zeker niet verslapt. "Toen we met ons presidium zaten te brainstormen hoe we Loko dichterbij de student konden brengen, werden alle geledingen voorgesteld. Ook Veto kwam aan bod en zijn specifieke spelling. Veel studenten ervaren de spelling-Geerts, hoe minimaal ook, als een drempel. De studenten denken dat Veto en Loko, dat ermee verbonden is, zich zo willen profileren als een selekt groepje dat hoger staat dan de Leuvense student."

NORSE ARTS EN PRESES

Zoals gewoonlijk geven we beide presessen op het einde van het interview *carte blanche*. Violet krijgt van Filip de keuze tussen preses zijn of gewoon lid zijn van een studentenkring. "Beide zijn zeer boeiend. Zelf ben ik enorm tevreden om preses te mogen zijn. Samen als presidium op te komen, samen te werken, als groep iets organiseren..." We willen ook nog graag weten wat de belangrijkste eigenschappen van een preses moeten zijn. Violet en Filip zijn het erover eens dat een preses vooral diplomatisch en sociaal moet zijn. Hij of zij moet overal aanwezig zijn en steeds rustig blijven.

Blijkbaar heeft Violet de open vraag voorbereid en stelt haar kollega voor de keuze: de sjarmante verpleegster of de norske arts? Met een grote glimlach vertelt hij: "Geef mij maar het sjarmante verpleegstertje met de grote boezem. Op Gasthuisberg heb ik genoeg gezien hoe artsen omgaan met patiënten en een norske arts maakt de patiënt enkel maar zieker." Blijkbaar zijn het dus niet alleen hetero's die bekoord kunnen worden door het vrouwelijke schoon.

Kris Malefason

foto's: Ellen Claes

REPETITORENBURO'S: WAAR VOOR JE GELD?

Te koop: karakter en discipline

Slagen aan de universiteit, het is niet vanzelfsprekend. Soms zijn studenten en hun ouders ten einde raad en betalen ze veel geld voor individuele studiebegeleiding door een repetitor. Dit lukratieve handeltje kent de laatste jaren een groot succes maar doet de vraag rijzen of iedereen wel gelijke kansen krijgt in het hoger onderwijs.

Dit artikel wil geen volledig beeld geven van het repetitorenlandschap in Leuven. Dit is ook een onmogelijke opdracht. De bedoeling is om na te gaan wat deze 'dienstverlening' precies inhoudt en of het zijn geld waard is. Reeds bij de aanvang bleken niet veel mensen over deze delicate aangelegenheid te willen spreken. Daarom wordt in dit artikel ook geen enkel buro bij naam genoemd. De positieve of negatieve ervaringen mogen dus niet veralgemeend worden tot alle repetitoren. Alle getuigenissen zijn echter authentiek. Het is aan de geïnteresseerde lezer om zich verder in te lichten.

Voor het onderzoek kozen we de rechts-fakulteit als kasus. In deze richting zijn verschillende buro's actief. De bevindingen zullen niet helemaal overeenstemmen met de ervaringen in andere fakulteiten, maar de konklusies zijn gelijklopend. We spraken zowel met studenten als repetitoren en monitoren. Een paar keer boden we ons zagezegd als bisser aan bij een aantal buro's om na te gaan hoe je daar wordt opgevangen. Er was weinig verschil tussen de uitleg die we kregen, maar het spreekt voor zich dat de repetitoren zich *on the record* heel wat beleefder uitspraken over de bestaande studiebegeleiding aan de KU Leuven.

ZWART

"Ik zat in mijn eerste licentie en had net een bisjaar achter de rug," vertelt Katrien, die ondertussen is afgestudeerd. "Mijn ouders wilden dat ik zou studeren. Ik ben dan via via bij een individuele repetitor terechtgekomen. Hij was berucht voor zijn archief aan examenvragen. Iedere week diende ik zo'n honderd twintig pagina's te herhalen en dan onderwierp hij me aan een mondelinge test. Dat duurde nooit meer dan twintig minuutjes. Zo was ik verplicht om iedere week te blokken, maar ik had meteen ook de vragen die in het overgrote deel van de gevallen ook terugkwamen op het echte examen." Ook Peter kreeg begeleiding van deze repetitor. "Het geven van examenvragen was eigenlijk het enige wat hij deed. Eigenlijk zou je ook zelf tijd kunnen steken in het verzinnen van vragen. Na verloop van tijd begin je echt wel door te hebben hoe een prof vragen opstelt en wat er precies belangrijk is in een hoofdstuk. Dat soort vaardigheden worden echter niet aangeleerd bij een repetitor."

"Uitleg vragen kwam er eigenlijk nooit aan te pas," gaat Katrien verder. "Een kasus oplossen hield gewoon in dat je de verschillende alternatieven blokte. Het rechtsdenken of de juridische *feeling* heb ik daar niet geleerd, laat staan een studiemethode. Iedere avond voor het examen was er nog een sessie met zo'n vijftiental studenten waarop dan mogelijke vragen eens werden opgefrist. De repetitor deelde de groep ook op: ieder van ons moest een vraag memoriseren. Op die manier hield hij zijn archief aktueel. Zijn vast tarief op jaarbasis was vijftigduizend frank. Dat moest cash betaald worden; het ging immers allemaal in het zwart. Voor begeleiding tijdens de tweede zit kwam daar nog eens een bedrag bovenop. Achteraf gezien is dat uiteraard verschrikkelijk veel geld. Anderzijds kan ik er ook niet omheen dat het ook erg veel heeft

geholpen: zo'n archief aan vragen is gewoon niet te versmaden. Waarschijnlijk was ik dat jaar ook wel doorgekomen zonder die repetitor, maar dan misschien met meer bloed, zweet en tranen."

Peter heeft ook ervaringen met andere repetitoren. "Ik heb mijn kandidaturen in Kortrijk gedaan en daar was mijn eerste repetitor een assistent die bijles gaf. Natuurlijk stelde ik me daar vragen bij. Die persoon wordt immers toch al betaald door de universiteit om onderwijstaken op te nemen." Toch ziet Peter voordelen: "Een repetitor is zoals een talisman. Het is een vorm van

totale bedrag ken ik niet, maar ik denk wel dat het over de honderdduizend moet geweest zijn. Dat jaar was ik er uiteindelijk niet door, maar dat heeft wel aan mij gelegen."

"Van het aanleren van een studiemethode of eksamentips heb ik weinig gemerkt," zegt Hilde. "In de rechtenopleiding is het bijvoorbeeld de gewoonte om veel met *multiple choice* te werken. Toen ik eens vroeg hoe ik me hier beter op kon voorbereiden, konden ze me enkel een bundel bezorgen met oude meerkeuzevragen. Dat is uiteraard niet wat ik verwachtte." Ook Peter

(foto Gert Schuyten)

bijgeloof die je weliswaar zelfvertrouwen schenkt, maar die eigenlijk slechts een gedeeltelijke inbreng heeft in het succes." Een repetitor als persoonlijke coach? "Het gaat vooral om het bouwen van karakter," zegt Hilde, "Je kweekt de discipline om om iedere week te studeren, weliswaar met een negatieve motivatie. Wanneer ik niet genoeg blokte, belde de repetitor naar mijn ouders. Niettemin kon ik goed met die persoon overweg. Wanneer ik het eens minder zag zitten, motiveerde hij me om toch mijn best te doen."

Andrea: "Mijn broers en zussen zaten allemaal al aan de unief. Tijdens mijn eerste jaar ging ik eigenlijk weinig naar de les en van blokken kwam ook niet veel terecht. Vooral de filosofische vakken staken mij tegen. Omdat mijn ouders iedereen thuis dezelfde kansen wilde geven, mocht ik ook naar een repetitor. Ze gaf begeleiding in haar eigen huiskamer en vertelde regelmatig over haar privee-levens, wat ik toch een beetje vreemd vond. Je betaalde een inschrijvingsgeld en dan nog eens extra per uur. Het

heeft negatieve ervaringen, ditmaal met een groot repetitoren-buro. "In een brief werd aangekondigd dat er voor logika ondersteuning was voorzien. Toen ik me daar aanbod bij de repetitor bleek hij nog niet eens over de cursus te beschikken. Die ging hij zagezegd eerst zelf instuderen. Intussen had ik wel al betaald."

VLIEGEND

De wijze van betaling durft al eens te verschillen. Bij de individuele repetitoren betaalt men vaak het volledige bedrag cash of met een cheque. Bij de grotere buro's is er een tarifiering per uur en wordt het geld overgeschreven. De prijzen schommelen tussen de duizend en de vijftienhonderd frank per uur begeleiding. Hilde: "Bij mijn buro was het eenvoudig. Je schreef gewoon een cheque van vijftigduizend frank per vak waarvoor je begeleiding nodig had. Het geld kwam dan terecht bij de individuele repetitor." Of alles fiscaal in orde is, valt moeilijk na te gaan. Een aantal repetitoren

vormen immers een vzw-structuur waarachter dan een schimmige vennootschap zit. Uit de jaarrekeningen blijkt in ieder geval dat de meeste buro's een aardige winst boeken en dat hun resultaat de afgelopen jaren een stijgende lijn vertoont. Aan sommige buro's zijn meer dan veertig repetitoren verbonden, die dan de hele groep humane wetenschappen bestrijken. "Een nieuwe trend is trouwens de repetitor-aan-huis," vertelt Peter, "zo moet men geen eigen kantoorruimte hebben. Vliegende repetitoren zijn moeilijker te betrappen."

Repetitoren leggen zelf de nadruk op de totale service die ze aanbieden. Een aantal grotere buro's zorgen naast de specifieke vakbegeleiding immers ook voor meer algemene sessies rond 'leren leren'. Zij zien het als hun taak om de overgang van middelbaar naar hoger onderwijs te vergemakkelijken. Tijdens de individuele begeleiding willen ze naar eigen zeggen niet alleen de les herkauwen, maar vooral de problemen van de student opsporen. Opvolging, naar zowel ouders als student, is vaak een stokpaardje. Zo is het gebruikelijk bij een bepaald buro om na elke sessie punten te geven voor voorbereiding, medewerking, inzicht enzovoort. Die worden dan via de computer herwerkt tot een rapport dat iedere twee maanden naar huis wordt verstuurd. Ouders kunnen ook een afspraak regelen met een koördinator.

De houding bij de repetitoren tegenover het monitoraat is dubbelzinnig. Ze zeggen hun studenten altijd aan te raden deel te nemen aan de groepsessies in de eerste kandidatuur. Begeleiding door een repetitor zou slechts een aanvulling zijn op de reeds bestaande begeleiding. Tijdens onze *undercover*-missies kregen we soms heel andere verhalen te horen. Monitoren zouden te weinig tijd hebben voor de student of de echte problemen niet aan bod laten komen. Eén repetitor wist uit goede bron vernomen te hebben dat het nivo van het monitoraat gewoonweg ondermaats is. Ook studenten hebben zo hun klachten, maar tegelijk ook mogelijke suggesties.

"Op het monitoraat was ik wel een aantal keer langs geweest om uitleg te vragen," zegt Hilde, "maar je kunt daar natuurlijk niet iedere dag aan de deur gaan hangen. Bij een repetitor heb je zekerheid dat hij je zal helpen tot je het beet hebt. De drempel om een assistent aan te klampen en om uitleg te vragen was in de eerste jaren te hoog. Voor sommige vakken wist ik zelfs niet bij wie ik moest zijn." Andrea: "Misschien zou het ook beter zijn indien je bij het monitoraat sneller zicht krijgen op je voortgang. Waarschijnlijk zijn de middelen daarvoor te beperkt, maar waarom niet werken met niet-verplichte huistaakjes waardoor ouders toch enig zicht krijgen op de studievoortgang."

"Ik geloof dat het monitoraat haar werking wat professioneler zou mogen uitbouwen," vindt Hilde. "Repetitoren-buro's weten hoe ze zich moeten verkopen, terwijl het monitoraat bijna wordt gezien als 'extra les'. Ze zitten met een imago-probleem. Ik kan me goed voorstellen dat hun middelen echter beperkt zijn en ik vrees ook dat de fakulteit niet echt een prioriteit maakt van een goed draaiend monitoraat. Soms heb ik ook een beetje het gevoel dat hetgeen de monitoren vertellen niet echt aansluit bij wat de prof tijdens de les vertelt. De repetitor is daarentegen steeds gefokust op het uiteindelijk examen en duidt zeer goed aan wat de belangrijke onderdelen zijn."

PSYCHOLOGISCH

Frank Baeyens is koördinator van het monitoraat in de rechtsfakulteit. Hij bekent dat hij niet actief opvolgt waar repetitoren mee bezig zijn, maar hij heeft er wel over nagedacht. Waarom zou een eerstekanner met alle diensten die het monitoraat aanbiedt toch nog een repetitor onder de arm nemen? "Er is uiteraard een onderscheid tussen goede redenen en persoonlijke redenen. In de eerste plaats denk ik dat de ouders

een belangrijke stem hebben. Het is vanuit psychologisch oogpunt begrijpelijk dat ze voor het eerste jaar graag alle kansen bieden. Of ze dat via een repetitor moeten doen, is een andere vraag. Zo 'koopt' men zich eigenlijk vrij van alle verwijten die men zich achteraf zou kunnen maken. Dat zijn ook de gevoelens waar de repetitoren op inspelen in hun advertenties."

"De repetitor is de stok achter de deur. Dat is ook de enige 'goede' reden die ik zou kunnen bedenken. Voor mensen die ernstige problemen hebben om een goed studeritme te vinden,

kan een repetitor als een vorm van eksterne dwang nuttig zijn.

Anderzijds komt daarin toch een zeker gebrek aan

vertrouwen in de capaciteiten van de student tot uiting. Van een universiteitstudent mag toch minstens verwacht worden dat hij zelfstandig kan werken. Ik kan me wel voorstellen dat de drempel om naar een assistent-monitor te stappen voor sommige studenten nog te groot is. Toch gebeurt het. Zo zijn er een aantal studenten die we, naast de vaktechnische uitleg, ook helpen om een studieplanning op te stellen."

"Ik kan moeilijk uitspraak doen over de kwaliteit van de repetitoren. Ik weet wel dat sommige repetitoren het probleem waarvoor de studenten bij hen aankloppen, gebruiken als toegangspoort voor een hele reeks sessies waar de studenten niet om gevraagd hebben. Zo werd een student met een probleem voor vak X eens begeleid voor vakken Y en Z. De vragen waarvoor de student hulp zocht, bleven onbeantwoord. Van een andere student heb ik zelfs gehoord dat hij de raad had gekregen niet naar de les te gaan. Ik wil niet beweren dat de uitleg van repetitoren altijd waardeloos is — er zijn er zeker die dat op een zeer degelijke wijze kunnen doen — maar de financiële belangen mag je niet vergeten."

"Het monitoraat kan moeilijk zelf een gelijkaardige begeleiding inrichten en dat lijkt me ook niet wenselijk. Investeren in het monitoraat blijft natuurlijk nodig. Studenten moeten vooral zichzelf leren inschatten en zelf hun verantwoordelijkheid leren opnemen. Of het onderwijssysteem aan verandering toe is? Je kunt er nu eenmaal niet omheen dat je aan het einde van een periode van vorming een evaluatiemoment inlast. Dat gebeurt dan via een objectief examen. Probleem is dat de repetitoren zich richten op het examen en niet op de vorming. Er zal ook wel ruimte komen voor andere manieren van vormen en evalueren. Begeleide zelfstudie kent nu een opgang, maar je kunt zoiets maar graduëel invoeren."

MISLEIDEND

Studenten en ouders komen vaak in contact met een repetitor via een folder die ofwel wordt uitgedeeld, ofwel thuis wordt opgestuurd. In een brochure van een willekeurig repetitieburo lezen we: "Universiteitstudenten hebben het niet makkelijk; de kans op slagen wordt statistisch gezien elk jaar lager". Een boude stelling, zeker wanneer er met zogenaamde cijfers wordt geschermd. We trokken naar professor Frans Lammertyn, coördinator Onderwijsbeleid van de KU Leuven. Die is niet te spreken over deze praktijken: "Dat is duidelijk misleidende reclame, omdat het niet klopt. Ik vergelijk de slaagsijfers van midden jaren negentig met deze van eind de jaren negentig. Het gaat hier om de generatiestudenten. Wat zien we: gedragswetenschappen gaan van 36 naar 39 procent, geesteswetenschappen van 47 naar 52 procent, eksakte wetenschappen van 54 naar 56 procent en biomedische wetenschappen van 45 naar 58 procent. Specifiek in de rechtsfaculteit blijft het nivo stabiel: 35 procent van de nieuwe studenten die zich inschrijven,

haalt uiteindelijk de eindmeet. Er is dus geen sprake van dalende slaagsijfers, integendeel".

Foute informatie in brochures: *magda?* We blijven binnen de rechtsfaculteit. Evelynne Terry, assistente aan het Instituut voor Handels- en Verzekeringsrecht: "In het recht is reclame zeer ruim gedefinieerd en wordt iedere informatie die een verkeerd beeld schetst gezien als misleidend. Een repetitor is een vrij beroep en als verkoper van diensten moet hij of zij zich schikken naar de regels over de handelspraktijken.

"Een repetitor is een vorm van bijgeloof: hij schenkt je zelfvertrouwen, maar is slechts een klein onderdeel van je succes"

Misleidende reclame is daarbij zeker verboden. De KU Leuven zou evenwel niet zelf kunnen optreden tegen dat soort van publicaties. Enkel de konsument, in dit geval dus de student of de ouders, zou een geding bij de handelsrechtbank kunnen opstarten en de auteurs laten veroordelen."

Frank Baeyens: "Die brochures spelen in op een zekere angstrefleks bij ouders en studenten. Voor er zich nog maar een probleem heeft gesteld, worden de betrokkenen al bang gemaakt voor wat er komen zal. Repetitorenburo's zijn uiteindelijk commerciële firma's. Oorspronkelijk wilde ik in het begin van dit academiejaar mijn mond houden over repetitoren, maar toen ik zag hoe een aantal buro's opnieuw volop zaten te flyeren aan de aula's heb ik toch tijdens mijn sessies eventjes wat meer uitleg gegeven." In de faculteit rechtsgeleerdheid is het echter niet de traditie om in het begin van het jaar alle ouders te wijzen op het feit dat repetitoren losstaan van de universiteit.

SUBOPTIMAAL

De brieven naar eerstejaarstudenten zijn eveneens een doorn in het oog van de KU Leuven. Professor Lammertyn wijst in de richting van sommige studentenkringen. Die ontkennen echter hiermee iets te maken te hebben en denken dat het gaat om individuele studenten die onder het mom van een of andere activiteit een adressenlijst aanvragen. Sinds vorig jaar bestaat er echter een strikter privacy-beleid wanneer het gaat om adressenbestanden. Ook fotoboeken zouden vaak als bron worden gebruikt. Voor een adressenlijst van eerstekenners wordt volgens insiders grof geld betaald. "Ook na de eerste zit krijgt iedereen een briefje," vertelt Andrea, "Op een proklamatie heb ik wel ooit een repetitor gezien die op een lijst aanduidde wie erdoor was en wie niet, om zo te weten wie er nog als klant kon worden aangezocht."

Hoe loopt het elders? In Nederland zijn repetitorenburo's al langer ingeburgerd. De universiteiten geven ook zelf informatie over de beschikbare dienstverlening van buro's die zij betrouwbaar achten. Ze geven zelfs een eigen richtprijs op. De tarieven liggen daarom ook stukken lager omdat de concurrentie vrijer kan spelen. In Gent heeft de rechtsfaculteit zelf opgeroepen tot een gedragscode. Dekaan Baudewijn Bouckaert ging daar met een aantal buro's rond de tafel zitten nadat een aantal mistoestanden aan het licht kwamen. Zo zouden repetitoren soms papers maken in de plaats van de student of zouden er zelfs gevallen van examenfraude zijn genoteerd.

In een dokument werd afgesproken dat repetitoren aan deze praktijken niet meer zouden meewerken. De taak van een repetitor zou het aanleren van een studiemethode en werkdiscipline moeten zijn. Enkel afgestudeerden en mensen die niet verbonden zijn aan de universiteit zouden mogen optreden als repetitor. Daarenboven beloven de repetitoren om de ouders op een eerlijke wijze in te lichten over de slaag-

kansen van de student. In reclame wordt ook benadrukt dat repetitoren los staan van de universiteit. Bij klachten kunnen studenten terecht bij de dienst studieadvies van de Gentse universiteit.

Ook in Leuven namen een aantal repetitoren het initiatief om een gelijkaardige kode op te stellen. Lammertyn: "Vorig academiejaar heeft een vereniging van een aantal repetitoren zich hier inderdaad aangeboden. Zij hadden een soort van deontologische kode bij zich, die zij zou onderschrijven. Op die manier wilden ze

ook onder de buro's het kaf van het koren scheiden, omdat er blijkbaar een aantal buro's bestaan met een zeer negatieve reputatie. Ze

hadden waarschijnlijk gehoopt dat wij tot een soort van akkoord zouden komen. We hebben laten weten niet in te gaan op dit aanbod. Onderwijs en studiebegeleiding zijn immers onze taak. De KU Leuven kan uiteraard niet verhinderen dat er dergelijke buro's actief zijn, maar wij verkiezen toch om deze twee werelden compleet gescheiden te houden."

De repetitoren bevestigen dat ze contact hebben gezocht met de KU Leuven en dat ze zelfs op het punt zouden hebben gestaan om tot een vorm van samenwerking te komen. Die plannen zouden echter in de war zijn geraakt nadat de KU Leuven in het kader van de semeks-hervormingen extra middelen had vrijgemaakt voor studiebegeleiding aan eerstejaars. Frank Baeyens van het Monitoraat ziet wel heil in het opstellen van een kode. Hij vindt echter niet dat de universiteit haar gezag daaraan moet verlenen "Dat zou neerkomen op het academisch legitimeren van repetitorenburo's. Dat is gewoon een heel ander milieu,

waar de universiteit niets mee te maken heeft."

We geven het laatste woord aan de studentenbeweging. Bernard Boone, voorzitter van Kringraad, de geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) die zich bezighoudt met onderwijs: "Repetitorenburo's en hun succes zijn het bewijs dat de studiebegeleiding aan de universiteit suboptimaal is. Hierbij dient gezegd dat de democratisering grote aantallen studenten heeft opgeleverd zonder adequate budgetten voor begeleiding. Dit zal waarschijnlijk nog verscherpt worden in de context van begeleide zelfstudie. Verder kan men zich de vraag stellen of het oriënteringsbeleid niet faalt. De successen die repetitorenburo's hun cliënten laten boeken — en die zijn er toch wel af en toe mag ik hopen — tonen aan dat individuele begeleiding inderdaad een meerwaarde in het studieproces levert. Dat weet ik trouwens ook uit eigen ervaring. Een reden te meer om daarin te investeren als unief en onderwijsdepartement."

Gescheiden werelden of niet, de repetitoren lijken integraal deel uit te maken van het onderwijsgebeuren aan deze universiteit. Er bestaan geen precieze cijfers over het aantal studenten dat begeleiding krijgt van een repetitor, maar het is inmiddels duidelijk dat het zich niet langer beperkt tot een randfenomeen. Wat voor de ene nog altijd weggegooid geld is, is voor anderen dan weer de enige manier om zich te handhaven in het universitair onderwijs.

Thomas Leys

Dank aan alle mensen die hebben meegewerkt aan dit Middelpunt. Reacties zijn welkom op veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

Als zand door je vingers

In 1997 begon Anne-Teresa De Keersmaeker, choreografe van het Brusselse gezelschap Rosas, een samenwerking met haar zus Jolente, één van de drijvende krachten achter toneelspelersgezelschap Stan. Deze samenwerking leverde vier producties op, waarvan *Quartet* en *In real time* reeds eerder in Leuven te gast waren.

Rosas is dit seizoen aan haar twintigste jaar toe. In het kader van de festiviteiten rond deze verjaardag besloot De Keersmaeker de vier samenwerkingen met Stan te herkennen. *Just before*, de voorstelling waar het allemaal mee begon, is mee opgenomen in de programmatie van Dubbelspel en wordt alzo voor de eerste maal in Leuven vertoond.

Net als bij *I said I* en *In real time* wordt ook tijdens *Just before* de muziek live uitgevoerd. Het Belgische Ictus kwartet ondersteunt de voorstelling met slagwerk- en pianocomposities van onder meer John Cage, Thierry De Mey, Markus Lindberg en Steve Reich. Tevens is *Just before* de eerste Rosas-productie waarvoor Dries Van Noten de kostuums verzorgde. Uit bestaande kollekties koos hij in hoofdzaak combinaties van zwart en donkerblauw voor het eerste deel, terwijl wit de centrale kleur van het tweede deel is.

HERINNERINGEN

De rode draad van *Just before* bestaat uit herinneringen van de dansers. Bij de aanvang van de avond staan de dansers op één rij en brengen zij elk een plaats, een persoon en een voorwerp naar voren. In het verdere verloop van de voorstelling komen al deze verhalen één voor één aan bod, gedetailleerd, associatief, met een zekere fragiliteit. De uitdaging ligt in het koppelen van deze verhalen aan een bewegingstaal, waar bij de eerste aanzet al een voormaakje van wordt gegeven.

Juist omdat deze verhalen persoonlijke herinneringen van de dansers zelf zijn, is *Just before* een herneming in originele bezetting. Sinds 1997 zijn er enkele dansers vertrokken, die speciaal voor deze reeks hernemen terug met Rosas op het podium staan. Gelukkig maar, want bij zo'n in-

tense voorstelling zou het erg zijn als die persoonlijke toets, die in haar wazige sfeer van intimiteit ook de toeschouwer niet onberoerd laat, verloren gaat.

Het feit dat elke danser een persoonlijk verhaal brengt, wil niet zeggen dat de andere dansers hierbij passief blijven. Zo ontsteekt Rosalba Torres in een waarachtige Spaanse furie zonder weerga tijdens het zogenaamd 'saaie' verhaal van Bruce Campbell. Ook Roberto Oliván de la Iglesia laat zich niet onbetuigd. Als een kleine kwelduivel steekt hij de draak met Campbell en Iris Bouche wat resulteert in een fikse ruzie met Bouche.

VERLOREN

Naast deze tekstfragmenten neemt de choreografie ook een belangrijke plaats in. Waar de beweging tijdens de teksten eerder ondergeschikt is en als een vorm van ondertiteling fungeert, eist zij tijdens de muzikale

periodes krachtig haar plaats op. Zo is er in het eerste deel een korte choreografie op een van de momenten uit *Drumming* van Steve Reich. Hierbij manoevreren de dansers zich rond de vier leden van Ictus, die centraal op het podium staan. Het is deze beweging, een duet dat langzaam overgaat in een groepsdans om weer uit te sterven in een duet, die enkele maanden later leidde tot de creatie van de avondvullende voorstelling *Drumming*.

Waar tijdens het eerste deel de tekstfragmenten alterneren met periodes van dans, staat na de pauze de dans centraal. Een subtiele metronoombeweging is de basis waaruit telkens enkele dansers breken voor een duet, trio, kwartet... Het is diezelfde metronoombeweging waarnaar ze ook telkens weer terugkeren. De tekst wordt chaotischer wanneer alle dansers hun verhaal terzelfdertijd doen, terwijl de muziek het verhaal van Ursula Robb volledig overstemt. Haar verhaal geeft de indruk van een

roepen in de woestijn, de heftische woestienij die het dagelijks leven is.

De herinneringen uit *Just before* hebben elk hun eigen persoonlijke rijkdom. Maar ondanks dit unieke aspect appeleren ze toch aan het publiek. En op deze manier konfronterten ze de toeschouwer met hun eigen herinneringen aan vervlogen en verloren momenten. En zo combineert het vluchtige van een dansvoorstelling zich met het vliedende van ons eigen bestaan. Uiteindelijk kan je toch niets vasthouden en is de herinnering het enige wat rest, totdat deze ten lange leste zelf vervaagt.

Joost De Wyngaert

Just Before is te zien op maandag 7 en dinsdag 8 november in de Stadsschouwburg, telkens om 20u. Info & tickets: 016/20.81.33 of ticket@stuc.kuleuven.ac.be

UUR KULTUUR EKSPERIMENTEERT

Barok, klezmer en eksotika

Wie dit jaar nog de plaats of het tijdstip van een UUR KULTUUR inroept als eksklus om weg te blijven, heeft ongelijk. Vanaf dit jaar beweegt de organisatie immers hemel en aarde om het de studenten naar hun zin te maken. Laatavondvoorstellingen en dubbele lokaties in Leuven en Heverlee zorgen ervoor dat iedereen aan zijn of haar trekken komt. Allen daarheen!

Voor het dubbel UUR KULTUUR op woensdag 31 oktober (Halloween!) staan van 13u10 tot 14u het barokensemble Montparnasse en Trio Dor op het programma, respectievelijk in Leuven en Heverlee. De musici van Montparnasse schotelen de studenten Barvura of barokke kamermuziek voor uit het achttiende eeuwse Europa. Ze richten hun ensemble op om de muziek uit de barok en de klassieke periode te laten herleven op historische instrumenten.

Nu en dan krijgt het ensemble versterking om zich te richten op het meer orkestrale repertoire van Bach, Telemann en Vivaldi. Montparnasse rekruteerde uit ensembles als La Petite Bande, Collegium Vocale en Il Fondamento. Musici van dienst zijn Michyo Kondo (barokviool), Joris Van Goethem (klavecimbel) en Paul Van Loey (fagot).

Trio Dor brengt in Heverlee Europese volksmuziek uit de Balkan en het Slavische gebied. Het ontstond in 1992 en brengt eigen arrangementen en interpretaties, evenals aanverwante zelfgekomponeerde muziek. Daarnaast heeft het Trio Dor verscheidene nummers uit het klezmerrepertoire op zijn programma en maakt het okkasionele uitstapjes naar genres zoals tango, valse-musette en hedendaags klassiek.

Trio Dor, dat veelvuldig konserteert, speelde samen met authentieke zigeunerorkesten en is vooral bekend geworden door de virtuositeit van elk van de drie muzikan-

UUR KULTUUR praktisch

Woensdag 31 oktober 13u10:
Leuven: Barokensemble Montparnasse in de Vlamingenstraat 83
Heverlee: Trio Dor in het Termotechnisch Instituut, Kasteelpark Arenberg 41
Woensdag 7 november 22 uur:
WLTR VRDN/X Afrika 3.1 in de Vlamingenstraat 83
Alles is gratis toegankelijk.

ten en de specifieke, unieke dynamiek van hun samenspel. De rijke ervaringen met de volksmuziek van Gwen Cresens (akkordeon) en de meer klassieke invalshoek van Wietse Beels (viool) en Vlad Weverbergh (klarinete en basisklarinete) zorgen ervoor dat een amalgaam van tradities en stijlen op een unieke manier wordt omgesmeed.

SABAR

In de reeks laatavondvoorstellingen hebben we op 7 november om 22u rendez-vous met Walter Verdin en X Afrika 3.1. Eind 1993 trok Verdin naar Ivoorkust om er Frank Michiels te vergezellen in zijn zoektocht naar Afrikaanse perkussieritmes. Hij kwam terug met meer dan vijftig uur videomateriaal over Afrikaanse muziek, mensen en landschappen. Deze opnamen vormden het basismateriaal voor het videokonsert X Afrika, dat gekreëerd werd op het KunstenFESTIVALdesArts van 1996. Ondertussen kende het konsert reeds verschillende versies die te zien waren in onder andere Amsterdam, Rotterdam, Antwerpen, Brugge, Kopenhagen en Helsinki. X Afrika 3.1 is de instrumentale versie, waarin de videobeelden en -geluiden van Walter Verdin de audiovisuele ritmische basis vormen voor een bedwelmend videokonsert met live-perkussie door Frank Michiels op diverse elektronische en akoestische slaginstrumenten en El Hadji N'Diaye Rose uit Senegal op sabar en djembe.

Geertrui Mayeur

“Er zijn weinig Vlamingen die zich als Belg uiten”

Onze nationale trots Jacques Brel werd maar wat graag door de Fransen als een landgenoot beschouwd. Vandaag nemen ‘les petits Belges’ echter revanche: Cathérine Delasalle – een echte Parisienne – woont immers al zo lang in Vlaanderen dat ze in haar thuisstad bekend staat als ‘la Belge’. Haar laatste cd heet dan ook zeer terecht *L'étrangère*.

Het is natuurlijk een lange uitleg, hoe een française uiteindelijk in Vlaanderen terecht komt. Een verhaal dat ze ons niet uitgebreid wil vertellen. Een mens moet echter ergens beginnen, dus snijden we de kommune in Sint-Martens-Latem aan. **Cathérine Delasalle:** «Ik spreek natuurlijk over een hele tijd geleden. Toen was daar inderdaad een kommune. Voor zoiets heb je immers in de eerste plaats iemand met veel geld en veel grond nodig. De oorsprong van die leefgemeenschap lag dus wel bij een heel rijke familie, waarvan iemand echter had besloten een andere levensweg te kiezen. Ik was vijftien in de jaren zeventig, in de periode na '68, en ik ging op zoek naar een alternatieve levensstijl. In Frankrijk kon ik die echter niet vinden en ik verloor ook mijn geloof een beetje in die idealen. Een vriend nodigde mij echter uit in de kommune in Sint-Martens-Latem te leren kennen en ik werd verliefd op die plaats. Ik ben er dan ook een tijd gebleven. Maar die plaats had niets te maken met de sfeer die in de rest van het dorp heerst: het was een wereld in een wereld.»

Veto: *En toen belandde je ook op het podium?*
Delasalle: «Zoals zo veel mensen heb ik altijd al gezongen en daarnaast speelde ik ook gitaar en een beetje viool. In de kommune kwamen iedere zondag zigeuners spelen en ontmoette ik ook Koen Decaeter. Daaruit groeide de idee om samen met Decaeter en een aantal andere mensen een orkestje op te richten. Dat werd een heel internationaal gezelschap met een erg gevarieerd programma. Toen ik er uiteindelijk wegtrok, kwam ik zonder geld in Gent terecht en nam dan maar het besluit om elk weekend in kafees op te treden. Uiteraard met werk van Edith Piaf en anderen, want dat lag goed bij de mensen.»

«Na verloop van tijd zocht ik opnieuw Koen Decaeter op en samen brachten we het programma *La vie en bleu*, met liederen van Leo Ferré, Serge Gainsbourg en anderen in erg aparte, minimalistische arrangementen. Vervolgens ontmoette ik de mensen van Het Muziek Lod en die raadden mij aan een duo te vormen met akkordeon om op die manier aan het podium te wennen: als duo op een podium moet je er immers echt stààn. Zo heb ik twee, drie jaar heel veel opgetreden in allerlei omstandigheden. We brachten muziek uit de jaren dertig, met heel speciale nummers en daarnaast ook de meer populaire dingen.»

DOEDELZAK

Enkele jaren later wilde ik iets anders doen. Ik begon wat teksten en ideeën te verzamelen en kreeg toen van Radio 1 het voorstel om een reeks te doen rond Franse chansons. Zij boden mij ook gratis een studio aan waar ik wat ouder materiaal kon opnemen en zo ontstond mijn eerste cd. Door die plaat kreeg ik dan een voorstel van de programmatoren van het Brugges Festival om iets te maken. Dat was natuurlijk een grote kans: het was dé gelegenheid om met iets nieuws te beginnen. We hebben toen een heel gedurfd programma gebracht

dat ging van chanson tot meer experimentele muziek met elektrische gitaren, doedelzakken, cello, drum... Niet overal werd dat even goed onthaald: de mensen begrepen niet meer wat ik deed en vonden het jammer dat ik niet meer gewoon Edith Piaf zong. Maar vanaf toen heb ik mijn eigen weg gevolgd, met als gevolg dat de mensen mij niet meer zagen als vertegenwoordig-

met ons naar België gekomen om samen de cd *Trio* te maken, en sindsdien ben ik nog twee keer teruggegaan.

Veto: *Folk en chanson, is dat in jouw visie familie van elkaar?*

Delasalle: «Ik heb geen muzikale opleiding genoten, maar ik maak mijn eigen muziek. Voor mij is het belangrijkste dat ik vertrek vanuit de tekst, vanuit de sfeer: ik

speciale lichteffecten en dergelijke, maar dat creëert enkel afstand.»

«Net daarom ook heb ik het programma met de akkordeonist na drie jaar stopgezet: het werd roetine, ik wist precies wat ik op welk moment moest doen: het was teater. Er was geen risico meer. Je kunt natuurlijk zo een weg kiezen en daar is niets mis mee, maar voor mij was het belangrijk een andere te kiezen, risico's te nemen, vooral omdat je op die manier enorm veel over jezelf leert.»

Veto: *Wat zat er achter de titel van uw plaat Les petits Belges?*

Delasalle: «Die is door Koen Decaeter gekozen en ik vond het een heel toffe stellingname. Koen wou laten zien dat hij — als Vlaming — zichzelf werkelijk als Belg ziet en dat hij trots is om een ‘petit Belge’ te zijn. Ik vond het een echt statement om dat als Vlaming te zeggen, want uiteindelijk is het niet zo evident. Ik vind het tof dat Vlamingen zichzelf als Belg durven te zien. Er zijn er niet zoveel die dat doen.»

Veto: *Uw laatste cd heet L'étrangère: is dat politiek bedoeld?*

Delasalle: «Zeker niet. Het is de titel van een liedje op mijn nieuwe plaat en het verwijst de

(foto: Ellen Claes)

ster van het Franse chanson en dat wat ik nu doe, veel minder bekend is.»

Veto: *U merkt dus dat het publiek nu moeilijker reageert?*

Delasalle: «Nee. Het publiek dat komt luisteren, reageert meestal heel goed maar ik merk dat de mensen komen zonder te weten wat ze kunnen verwachten. Het is

zeg mijn muzikanten: “Ik wil dat ritme, die akkoorden”, en zo maken we samen de muziek. Veel van mijn melodieën komen uit de traditie, waardoor ik erg beïnvloed ben. Er zijn altijd wortels. Maar als je folk brengt, zijn dat vaak liederen die vandaag nog weinig betekenis hebben. Ik vind dat een traditie moet groeien en ook nu nog relevant moet zijn.»

Joods

«Ik stel mij vaak de vraag uit welke traditie ik stam. Daarrond draait ook mijn nieuwe programma. Vanwaar kom ik, wat doe ik? Ik ben Française, maar van joodse afkomst, en heb ook Spaanse wortels. Daarbij heb ik ook veel gereisd en veel mensen ontmoet. Al die invloeden leven in mij.»

Veto: *Heb je in je programma een antwoord op je vraag gevonden?*

Delasalle: «Nee. Maar dat vind ik ook niet erg. Ik denk dat vragen misschien belangrijker zijn dan antwoorden. Vanuit vragen kun je heel veel doen, terwijl antwoorden te vastomlijnd zijn. Ik heb altijd veel vragen en misschien zijn die wel de motor van mijn bestaan.»

“Vragen zijn misschien wel de motor van mijn bestaan”

Veto: *U stelt zich in uw programma behoorlijk kwetsbaar op. Is het niet moeilijk jezelf op een podium zo bloot te geven?*

Delasalle: «Ja. Het is veel gemakkelijker om dingen van andere artiesten te zingen. Ik kan perfect een Edith Piaf neerzetten zonder door emoties overvallen te worden. Op een bepaald moment maak je echter een keuze, zet je een bepaalde stap: ik ben wie ik ben en ik wil iets bewijzen. Wat mij ontroert als ik naar een konsert ga, is net het ontmoeten van mensen. Je mag je niet teveel achter truukjes, achter professionalisme verschuilen. Vandaag de dag is er een tendens om grote shows op te zetten, met

vreemde aspecten in onsself, de schaduwkant die in iedere mens aanwezig is. Eigenlijk wou ik de cd een andere titel geven, maar de titel die ik aanvankelijk in gedachten had, vond ik uiteindelijk te klicheematig en wou ik niet meer gebruiken. Uiteindelijk koos ik voor *L'étrangère*, wat naar de donkere kant in onsself verwijst, maar natuurlijk ook refereert aan mijn positie als française in een vreemd land. De titel roept heel wat betekenissen op.»

«Veel mensen maken de politieke associatie. En ik vind dat ook goed. Het was niet de bedoeling, maar ik kan mij er wel in vinden dat uiteindelijk naar vele zaken verwezen kan worden. De titel is geen politiek statement, maar mag door het publiek zeker zo begrepen worden.»

Veto: *Wordt u soms met vijandigheid gekonfronteerd omdat u Franse bent?*

Delasalle: «Dat was vooral het geval in mijn beginperiode, toen ik in kafees het Franse chanson bracht. Een aantal keren ben ik met agressie gekonfronteerd, maar anderszijds was er ook altijd iemand die het voor me opnam en die vond dat dergelijk agressief gedrag onzinnig was. Ooit wou ik bijvoorbeeld in een kafee

Jacques Brel zingen, toen de eigenaar me aan de deur zette met de woorden: “Jacques Brel komt hier, bij ons flaminganten, nooit binnen!”. Ze hadden hem “Les Flammingants” nooit vergeven. Over het algemeen word ik echter zelden met vijandigheid gekonfronteerd, zeker nu ik ook Nederlands praat.»

Griet Plets
Matthieu Van Steenkiste

Schaap en fee sussen ongemak

Nuc Perceval heeft zich bekeerd tot het hooliganisme. Geen oplossingen meer aanreiken, enkel nog burgerlijke verworvenheden afbreken, dat nam hij zich voor. Met *Asem* is hij aan zijn tweede stuk toe onder die naam, al telt hij hier achteraf gezien ook *Aars* bij.

Voor *Asem* verzoon Perceval er nog een naam bij: amoreel teater, want het draait uiteindelijk om insect. Hooliganteater, amoreel teater... het klinkt als rock 'n roll en dat zou het ook kunnen zijn: hard en snedig, diepgaand. Een teater dat mistoestanden aanraakt zonder naïefweg pasklare oplossingen aan te bieden. Een teater dat twijfel zaait middels een raak geplaatste kopstoot.

Een interessant uitgangspunt dus. Of het ook in de praktijk slaagt, is maar de vraag. Het eerste stuk van Perceval dat het licht zag, was *Ridders*, een edukatief project met zes jonge mensen. Enkele aanzetten

wezen wel de richting aan waarin Perceval dacht, maar het stuk miste toch de diepgang om iets van deze doelstellingen te realiseren.

Asem slaagt daar heel wat beter in en dat is grotendeels te danken aan het tekstmateriaal. Perceval's bewerking van Thomas Jonigk's tekst is hard, onverbloemd en spaart niemand. Op een groteske manier laat hij slachtoffers en daders — in de oorspronkelijke taal heet het stuk *Täter* — ekskuses en verantwoordingen debiteren die rechtstreeks geplukt lijken uit talkshows. Voor die psychologie van daders en slachtoffers ging Jonigk te rade bij een Duitse studie over het fenomeen.

Veel van wat hij de misbruikende vaders en ook moeders in de mond legt, is dan ook letterlijk uit het verweer van een dader geplukt. Even vaak echter maakt hij er een groteske uitvergroting van. Jonigk trekt de uitspraken van zijn personages soms zo in het absurde dat lachen haast onvermijdelijk wordt. Maar die gulle lach slik je vaak onge-

makkelijk schuifelend in, eens je beseft waar mee gelachen wordt.

Perceval gaat met zijn inscenering op dat spanningsveld verder. Vestimentair zijn de spelers operetteversies van de karikatuurale buurvrouw, huisvader, madam *doktor*... maar verder is de scène op een glasplaat na leeg. Allen houden die glasplaat krampachtig recht. Het is de *picket fence* waarachter de burger de schijn halsstarrig hoog wil houden. Het is het lendendoekje van de goede smaak, alleen kijk je er als toeschouwer nu dus recht doorheen en zie je de personages in al hun lelijkheid.

GEMOMPEL

Af en toe wordt de stroom aan kruë bekentenissen onderbroken door absurde tussenkomsten zoals een vrouw die plots begint te zwemmen of een fee die overdardt. Ze werken op de lachspieren en in die zin ondermijnen ze de kracht van het stuk enigzins.

De akteerprestaties zijn wisselend. Inge Paulussen en Pepijn Caudron schitteren in de manier waarop ze de pijn van slachtoffer en dader voelbaar maken. Paulussen vat het op een bepaald moment treffend pijnlijk als ze zegt: "Jamaar, ik zie mijn vader graag," maar er onmiddellijk aan toevoegt, "als het maar niet zo'n gore klootzak was." Anderen laten het op bepaalde momenten wat afweten. Ook de verstaanbaarheid is soms beneden alle peil. Vooral het plat Antwerps van Pepijn Caudron en het gemompel van Luc D'Heu torpederen bepaalde pointes regelrecht de mist in.

Asem is een voorstelling die bijwijlen diepe sporen trekt. Iets te vaak echter wordt de lont voortijdig uit het kruitvat getrokken. De absurde tussenkomsten — een overkruipend schaap, de eerder genoemde fee — dragen daar veel toe bij. Als voorstelling *an sich* is *Asem* zeker onderhoudend maar voor echt hooliganteater had het harder, véél harder gemogen.

Matthieu Van Steenkiste
www.goddeau.com

Het Toneelhuis speelt *Asem* op 2 november om 20 uur in de Stadschouwburg. Info & Tickets: 016/22.21.13

HET ARSENAAL SPEELT TRISOFRENIE

De smaak van de cheeseburger

Teater blijft een fijne hobby en kleine gezelschappen zijn over het hele land te vinden. Zo ook Het Arsenal in Leuven. De vijf jonge mensen zetten met graagte hun tanden in moeilijke stukken en gaan voor "onkonventioneel teater". Hun *Trisofrenie*, naar een minder bekend stuk van Beckett, gaat volgende week in première.

Trisofrenie... een vreemd woord in elk geval. "Het komt van schizofrenie," zo leggen Tom Janssens, Goedele Van Ruyssevelt, Thomas Nys, Michiel Scharpé en Jan Vuerstaek uit, "maar omdat het over drie personages gaat, hebben we het over 'trisofrenie'. Het stuk draait om een situatie uit het verleden. Iets dat gebeurd is, waarover één persoon zich van alles herinnert op een heel fragmentarische wijze. Het moeilijke is dat Beckett dat personage heeft opgesplitst over drie acteurs. Dat herinneren is trouwens niet alleen voelbaar in de tekst, maar ook in de taal, de grammatika: als je je iets herinnert, gebeurt dat niet in volzinnen maar associatief. Heel fragmentarisch. Je krijgt dus een soort *Alzheimerachtig* toneel."

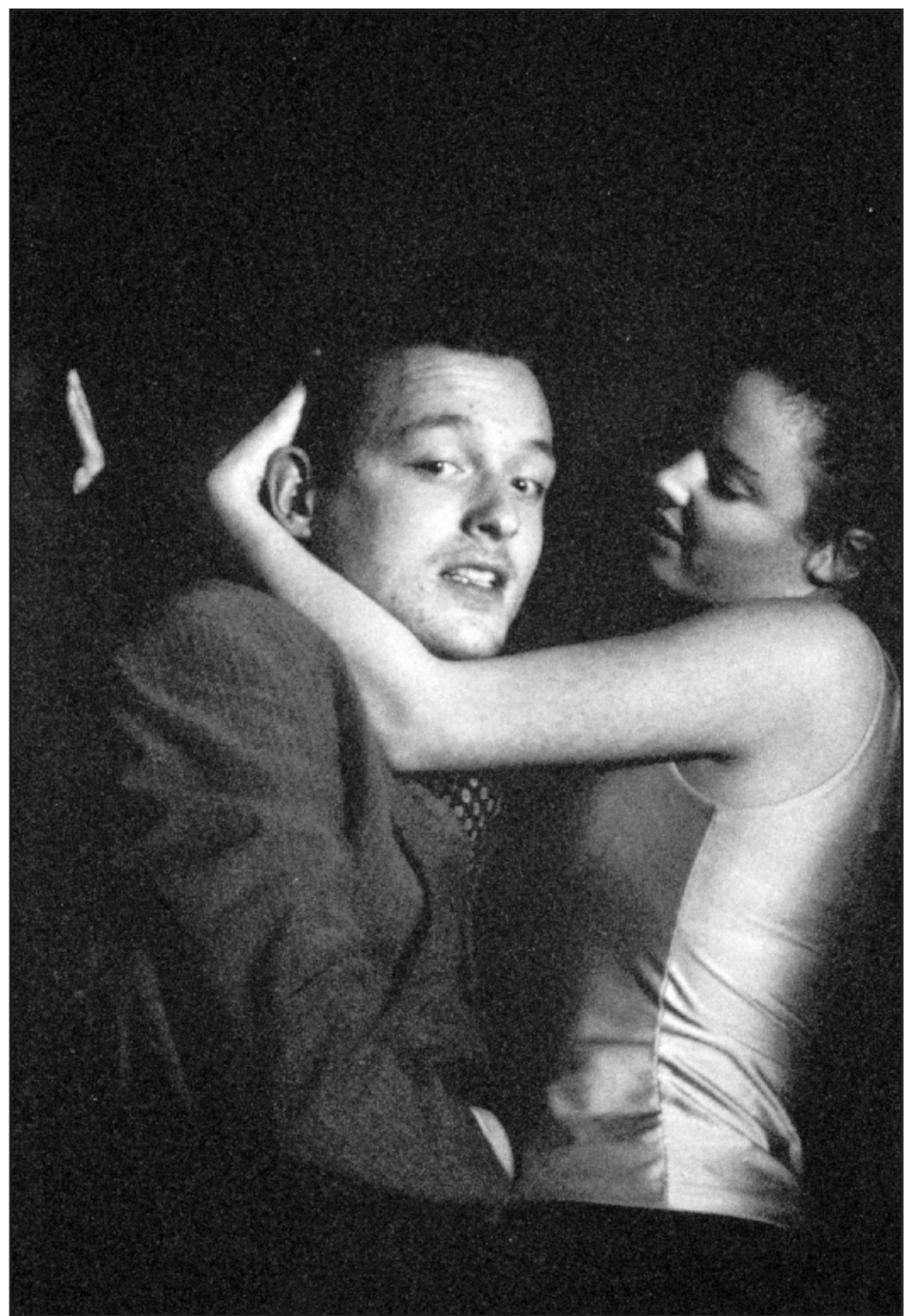
THEEDRINKEN

Er wordt niets weggegeven aan de toeschouwer. Beckett vertelt niet wat dan wel de gebeurtenis is die het driedelige hoofdpersoonage zo heeft geraakt. En dat vormde ook een probleem voor Het Arsenal. Zo had elk wel zijn eigen interpretatie van wat er nu precies met het personage gebeurd is. "En dan roepen we ook wel eens naar elkaar. Het is niet altijd gezellig theedrinken, zoals nu."

Dat niemand met zekerheid kan zeggen waar het stuk over gaat, deed de makers de link leggen met de beleving van teater door de toeschouwer. Want we hebben allemaal wel eens het gevoel gehad bij de nabespreking van een voorstelling dat de ander het over een totaal verschillend toneelstuk heeft. Je weet ook vaak niet meer wat er nu precies allemaal op het podium vertoond is, maar je weet dat het je geraakt heeft. En zo is *Trisofrenie* ook, vertellen de vijf: "Het is een soort teater-herinnering van een voorstelling die misschien ooit gespeeld is, maar nu enkel een vaag spoor achterlaat. Zonder dat de kracht van het oorspronkelijke gevoel verloren is gegaan."

BROODJE

En hoe gaan ze te werk bij het maken van een toneelstuk? Is er zoiets als een tipische Arsenalmanier van werken? Goedele legt het bondig uit: "We kiezen een stuk, vertalen het en bewerken het tot het lekker bekt." Gaandeweg krijgen we toch meer uitleg. Het kollektief — want zo presenteren ze zich — blijkt lang rond de tafel te zitten om te discussiëren over de tekst. Tom, toch de officieuze regisseur van het groepje, verklaart die werkwijze: "We gaan op zoek naar de verschillende lagen in een tekst, zodat je hier aan tafel een amalgaam aan verschillende insceneringen door elkaar krijgt. Die proberen we dan — na ontelbare gesprekken over die verschillende invalshoeken — te reduceren tot een begrijpelijke, minimale vorm van voorstellen. Je merkt zowiezo dat er niet één oplossing is voor een bepaalde scène, maar ook een andere. En op de duur moet je kiezen tussen één van de twee. Wij proberen te integreren wat wij het beste vinden aan de ene

en aan de andere versie. Dat hoeft elkaar niet uit te sluiten. Dat kan met elkaar boten maar dat hoeft niet."

"Het is als met een cheeseburger," schudt hij plots een metafoer uit zijn mouw: "je hebt al die verschillende lagen — kaas, hamburger, broodje, augurk — en je bijt daar zo hard in dat al die smaken zich met elkaar vermengen. Tot je de ingrediënten niet meer afzonderlijk van elkaar kan herkennen, terwijl je toch weet dat het er is. Zo is ons teater: we willen al die lagen comprimeren tot één, zonder daarom de verschillen uit te schakelen."

Rest nog de toekomst. Plannen genoeg zichtbaar, maar vooral te weinig geld. "We zouden zo graag eens de logistiek uit handen kunnen geven," verzucht iemand. "Nu zijn we soms vijf minuten voor we op moeten nog bezig met de zorg of er genoeg wis-

selgeld voorhanden is in de kassa." En verder heeft Tom nog een grote droom: ooit wil hij een bewerking op het podium zetten van Heinrich Von Kleist's *Der Prinz von Homburg*. Vertaald en bewerkt is het stuk in elk geval al. En drastisch. "Vraag me niet hoe ik het gedaan heb maar ik heb die honderdvijftig pagina's en de negentig personages van dat stuk gereduceerd tot vier personages en een skript van pakweg vijftien pagina's. Maar om dat stuk te brengen zouden we dus echt een structuur nodig hebben."

Matthieu Van Steenkiste

Het Arsenal speelt *Trisofrenie* op dinsdag 6, donderdag 8, vrijdag 9 en zaterdag 10 november in de Artforum, Stapelhuisstraat 15 om 20.30 uur. Info en tickets: het_arsenaal@yahoo.com

Kultuurraad zoekt: medewerkers

Wil je meewerken aan de organisatie van allerhande culturele projecten, dan ben je van harte welkom bij Kultuurraad! We zijn nog op zoek naar medewerkers voor Ithaka, ons project rond hedendaagse beeldende kunst, en het teaterfestival Voix Gras.

De werkgroep Ithaka vergadert op dinsdagavond om 20u op de tweede verdieping van het Stuk (E. Van Evenstraat 2d), de werkgroep teaterfestival op woensdagavond, zelfde tijd, zelfde plaats. Kom voor meer informatie gerust langs bij Kultuurraad, op de tweede verdieping van het Stuk - tel: 016/23.67.73 (vragen naar Veerle, Leentje of Sara) - email: kura@stuk.kuleuven.ac.be

(vh)

Sportraad geeft een rondje

Elk jaar wordt de piste van het Universitair Sportcentrum in Heverlee herschapen in een zee van tentjes en lopende studenten. Fakulteitskringen en peda's komen op de vierentwintigurenloop hun kleuren verdedigen. Een uitputtingslag, maar de euforie na het beëindigen van de vierentwintig uren is des te groter.

De vorige jaren vond de vierentwintigurenloop telkens plaats in oktober. Door het semestereksamensysteem heeft Sportraad, een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), een beetje met haar activiteiten moeten schuiven. Dit jaar is de afspraak met het beton van de piste vastgelegd op 6 en 7 november.

Met de jaarlijkse sportmanifestatie tracht Sportraad de Leuvense student eventjes van de Oude Markt weg te houden en de sfeer van het Universitair Sportcentrum te laten opsnuiven. Ook de minder sportieve student hoeft niet te wanhopen: het ganse sportcomplex wordt omgetoverd tot een drank-, eet-, muziek- en folklorespektakel. Je kan er genieten van verschillende optredens, onder wie de winnaars van de publieksprijs van het Interfakultair Songfestival. In de feesttent van Loko-Kultuurraad word je getraakteerd op een cultureel hoogstaand programma, en wie de tijd van zijn snelste rondje wil doormailen aan vrienden en familie, kan dit doen in een heuse cyber-tent.

SCHENEN

Uiteraard zullen de sportkotters van Apolloon ook dit jaar weer de hoofdprijs weggapen. Hun *speed-team* wordt door iedereen gevreesd, en kan alleen met slinkse truukjes in donkere bochten ontregeld worden. Met een overtuigend "Waar blijft Apolloon, tjalalalala" proberen de kleinere goden de favorieten enigzins te treiteren, maar meestal is dat toch vergeefse moeite. Toch hoopt iedereen dat de grootste concurrenten, wellicht VTK en Industria, hen zo lang mogelijk het vuur aan de schenen zal leggen.

Ook de kringen die niet meedingen naar de eerste plaats in de eindrangschikking hebben meestal wel een of andere vete uit te vechten met een andere kring. Hoewel Veto er vorige week in slaagde de presessen van Ekonomika en VRG broederlijk te verenigen, zullen beide kringen op de vierentwintigurenloop weer met geslepen messen tegenover elkaar staan. Ook de strijd der Letteren is telkens weer een interessante bedoening. Dit jaar zal die strijd voornamelijk uitgevochten worden door Roger (Romania en Germania) en de ploeg FAKME (een amalgaam van kleinere kringen uit de fakulteit Letteren).

Jaarlijks zakken zo'n twintigduizend

studenten af naar Heverlee voor dit koninginnenstuk. Om de eer van hun kring te verdedigen meestal. Sommigen lopen echter ook voor het goede doel, anderen doen mee aan het nevenklassement van de meeste rondjes en nog anderen komen alleen om de sfeer te proeven. Iedereen komt wel aan zijn trekken. Wie wil, kan zich creatief uitleven met nevenklassementen als het meest geklede rondje, het vuilste rondje of het meest romantische rondje.

DRANK

Sfeer is er alleszins voldoende op en rond de piste. Alle deelnemers houden een standje open waarin aan democratische prijzen spijs en drank wordt verkocht. Bedenk maar eens hoe je het gaat klaarspelen om alle culinaire hoogstandjes van de vijfentwintig ploegen aan een grondig kwaliteitsonderzoek te onderwerpen. Als dat geen uitdaging is!

Wellicht wil je ook wel eens een uiltje knappen tijdens de vierentwintigurenloop. Geen probleem, je nestelt je gezellig in het stro van het boerenkot-standje of je ontrolt je slaapzak voor de podiumwagen om zeker niks te missen. Het zou immers doodjammer zijn als je nog eens een jaar zou moeten wachten om op de tonen van "Chariots of Fire" in triomf een ererondje te lopen.

De echte *die-hards* blijven natuurlijk het volledige etmaal wakker. Wat is er immers leuker om 's morgens de zon te zien opkomen boven het sportkot. Nieuw dit jaar is ook dat twee dj's vierentwintig uur aan een stuk plaatjes zullen spelen op de vierentwintigurenloop.

Wie per ongeluk toch niet in Heverlee geraakt, kan het hele gebeuren ook op zijn kot volgen. Er is immers een speciale site gewijd aan de vierentwintigurenloop. Op <http://24u.ulyssis.org> kun je rechtstreeks de tussenstanden volgen, foto's bekijken van het spektakel en dies meer.

Tijl Vereenooghe

De vierentwintigurenloop start op 6 november om 20u en eindigt een dag later op hetzelfde uur. Meer informatie vind je op www.spora.student.kuleuven.ac.be

(foto archief)

Jong (muziek)geweld gezocht

Op 10 en 11 maart organiseert Loko-Kultuurraad (Kura) voor de tweede maal *Cuvée Sonore*, haar jaarlijks muziekfestival. Hiervoor is Kura op zoek naar jong muzikalent en creatieve *wizards* allerhande (grafisch talent, mensen die bezig zijn met video-kunst...). Zondag willen we er een experimentele *laid-back* avond van maken, maandag dienen we het betere rockwerk op.

Altijd al eens zin gehad om op het (nieuwe) Stuk-podium te staan en met een professionele omkadering te werken? Grijp je kans en stuur je demo op naar Kultuurraad, E. Van Evenstraat 2d, 3000 Leuven. Indien je geen demo hebt, kan je de mensen van Kura uitnodigen op een optreden of repetitie. Voor meer informatie kan je bellen naar 016/23.67.76 en vragen naar Veerle, Leentje of Sara. Mailen kan naar kura@stuk.be.

(vh)

Schrijf-ze-Vrij op de vierentwintigurenloop

Al veertig jaar organiseert Amnesty International Schrijf-ze-Vrij-dagen met als doel politieke gewetensgevangenen vrij te krijgen of inbreuken op de Rechten van de Mens aan te klagen. Ze hebben hiermee al dikwijls positieve resultaten behaald doordat de betreffende instanties bezwijken onder de 'internationale druk'. Aan deze 'internationale druk' kan ook jij je steentje komen bijdragen tijdens de vierentwintigurenloop.

Schrijf-ze-Vrijen gebeurt bij het standje van de Vlaamse Technische Kring (VTK) alwaar papier, balpennen en enveloppen ter beschikking zullen zijn. Je kunt voorbeeldbrieven overschrijven, ofwel zelf een brief schrijven. VTK zorgt dan voor het versturen van je pennenvrucht.

(ic)

Relatievorming en seksualiteit

De jaarlijkse vormingsavonden rond relatievorming en seksualiteit zijn een initiatief van de werkgroep Relatievorming en Seksualiteit (cRZ, Medisch Centrum, Psychotherapeutisch Centrum, Sociale Dienst, Universitaire Parochie) in samenwerking met het Instituut voor Familiale en Seksuologische Wetenschappen.

Het programma van dit jaar ziet eruit als volgt:

7 november: SEKSUALITEIT, RELATIE EN LEVENSBESCHOUWING

Een lezing door professor Roger Burggraeve, moraaltheologie KU Leuven. Welke inspirerende rol kunnen etiek en levensbeschouwing spelen in een 'zin-rijke' relatie- en seksualiteitsbeleving? Of: over seks met een kwaliteitslabel.

14 november: VAN VERLIEFDHEID NAAR RELATIE

Een lezing door professor Alfons Vansteenwegen, familiale en seksuologische wetenschappen KU Leuven. Verliefdheid brengt jongeren samen. Wanneer men met elkaar leeft, ervaart men naast samenzijn en gelijkheid ook onderscheid en verschil. Dit kan leiden tot een werkelijke relatie met bevredigende intimiteit.

21 november: DEKALOG 6

Een film van Krzysztof Kieslowski, ingeleid door Sylvain De Bleekere, docent kunstfilosofie aan de Provinciale Hogeschool Limburg. Met nabespreking. Het zesde van de Tien Geboden handelt over het seksueel gedrag van de mens. In Dekalog 6 laat Kieslowski een jonge man met een verrekijker een vrouw in haar lichamelijke ontdekken. Als hij deze vrouw dan werkelijk ontmoet, botsen hun opvattingen over liefde en seksualiteit. Kieslowski slaagde erin de thematiek van de liefdesdynamiek met originele beeldcomposities te filmen.

28 november: ZWANGERSCHAP UITGEWIST?

Video met getuigenissen en achtergrond over ongewenste zwangerschap en abortus met Katrien Ruytjens (seksuologe) en Bea Vanmechelen (postabortusbegeleiding), medewerkers cRZ. Ongewenste zwangerschap doet de grond onder de voeten verdwijnen; plots staan mensen midden in een complex beslissingsproces. Wat is belangrijk in deze periode? Hoe genuanceerd denken en handelen in verband met dit thema?

(tv)

De vormingsavonden vinden telkens plaats om 20u in auditorium Zeger Van Hee, De Valk, Tiensestraat 41. De inkom is gratis. Meer info bij het medisch centrum voor studenten: 016/32.44.20

Omar Perry in Jeugdhuis Sojo

Op woensdag 31 oktober organiseert de Bossa Club een reggae-festival met Omar Perry, Vintage, Youthopians, Ionyouth Sound en Dread Pressure.

Omar Perry werd geboren in Kingston (Jamaica) als zoon van de legendarische reggae- en dubproducer Lee 'Scratch' Perry. Hij bracht zijn jeugd door in de Black Ark Studio van zijn vader. Al op vroege leeftijd stortte hij zich met dezelfde gedrevenheid als zijn vader op de reggae. Zo had hij zijn bijdrage in een aantal re-releases van Upsetters.

In 1987 startte hij samen met zijn broer Sean en zijn zus Martha 'The Upsetter Juniors', die verschillende bands zoals Shortly Ranking en Vicky Nelson produceerde. Later nam hij zangpartijen voor Big Youth voor zijn rekening. In 1996 ging Perry naar Gambia om als dj in clubs en bij radiostations de reggae te verspreiden en promoten.

Vervolgens trok hij naar Londen voor producerswerk en richtte hij zijn eigen Sound System op. Hiermee deed hij Europa aan en deelde het podium met onder anderen Horace Andy, Sergeant Garcia, Sly & Robbie, Asian Dub Foundation en Black Uhuru. Op dit moment werkt hij aan zijn eerste solo-album.

Het voorprogramma wordt verzorgd door Vintage, een elfkoppige reggaeband uit Leuven, samen met de Youthopians.

(tvds)

Jeugdhuis Sojo, Een Meilaan 35, 3010 Kessel-Lo. Deuren gaan open om 21u.

Rector Westerrecht

Ergens in ons vlakke Vlaanderenlandje staat er een universiteit. En die universiteit heeft een rector. Niet zomaar een rector, maar een chief executive officer van formaat die volgens een onafhankelijk weekblad tot de honderd machtigste mannen van het land behoort. Heilig overtuigd van zijn eigen gelijk — en het ongelijk van alle anderen — trotseert André Westerrecht het academische gewoel.

De Bondt: U had mij geroepen, mijnheer de rector?

Westerrecht: (nors) De spin-offs zijn weer in vrije val, Raymond. Jij bent verantwoordelijk voor onze financiële deelnames: leg dat nu eens uit! Het kruim van onze economen, ingenieurs en juristen bevolkt die firma's. Ze krijgen industrieterreinen voor een appel en een ei en ze mogen zelfs onze laboratoria gebruiken. En jouw voorstel om Prins Laurent eens uit te nodigen heeft ook niet veel uitgehaald.

De Bondt: Misschien moeten we het wat rustiger aandoen. Het stimuleren van kapitalisme in het academische milieu is niet goed voor ons imago. In de Veto staat zelfs dat we de universiteit aan het uitverkopen zijn aan het grootkapitaal.

Westerrecht: Pff, de Veto. Ik zal pas de Veto lezen als er beurspagina's instaan. Overigens leven onze spin-offs van risikokapitaal. Het studiegeld van onze jongste zat in zo'n bedrijf. En ik kan u zeggen, het rendement is voorlopig niet veel hoger dan het slaagpercentage van criminologie. Dat moet veranderen.

De Bondt: Het faillissement van L&H komt ook zeer ongelegen.

Westerrecht: Ja, kijk... (begint zenuwachtig met zijn vulpen te spelen) Ik heb ook geloofd in die spraaktechnologie. Op ons jaarlijks familiefeest in Brugge was die demonstratie gewoon de giller van de avond. De mop over het jachtgeweer van nonkel Jos werd letter voor letter herkend. Ik heb onmiddellijk duizend pakketten besteld. In Leuven heb ik Wolfertyn in zijn beste Vlaams de opdrachtverklaring eens laten voorlezen. Ik heb het resultaat doorgemaild naar het departement Oosterse Studies, want voor mij was dat Chinees. Alle foto's van Jo en Pol

met mezelf zijn overigens al lang vakkundig verwijderd uit onze archieven. (korte stilte) Tussen ons gezegd, ik heb de meeste aandelen verkocht toen ze het hoogst stonden. En de rest gebruiken we nu als kladpapier op het rectoraat.

De Bondt: De internationale conjunctuur is nu ook niet denderend te noemen. **Westerrecht:** Ik weet het. Bij Agfa hebben we er vierduizend moeten buitengoien en ik kan u zeggen: op de raad van bestuur zijn we daar ook vijf minuten niet goed van geweest!

De Bondt: De ICT-luchtballen barsten omdat ze hun verwachtingen niet kunnen inlossen.

Westerrecht: Dat is het hem juist! De beleggers hebben vaste waarden nodig. Organisaties waar ze op kunnen bouwen. Een bedrijf dat er gisteren al was en ook morgen er nog zal staan om kwaliteitsvol rendement af te leveren.

De Bondt: Ik zie in de lichtjes van uw ogen dat u iets beraamt.

Westerrecht: Je begint me te kennen, Raymond. We moeten het heft in eigen handen nemen en gebruik maken van de huidige crisis om ons als lichtbaken voor een aantal beleggers op te werpen. Ik heb er eens over nagedacht: deze universiteit heeft eigenlijk een geweldige *business plan*. Goed getraind personeel, een patrimonium om u tegen te zeggen en een internationale uitstraling. Daarom: we gaan naar de beurs! Beschouw de hogescholen als onze *franchises*. En Jean-Luc Dehaene zit samen met Leo Tindemans in onze raad van bestuur. De Alma stoten we af en we zorgen ervoor de Faculty Club een Michelin-ster krijgt. Dan beginnen we de onderhandelingen met Leiden voor een winstgevende *joint venture*. Met het geld van de aandelenverkoop bouwen we dan vestigingen in Seoul en Singapore. Wat meer heb je nodig voor een successcenario? Ik doop de operatie *Infinite Expansion*! Organiseer maar een perskonferentie voor volgende week.

De Bondt: Ja, mijnheer de rector!

Loes Mathijs

Alle gelijkenissen met bestaande personen of gebeurtenissen zijn louter toevallig.

Leuvense politie gaat er tegenaan

Vanaf 1 november start de tweede fase van het Fiets-actieplan (FAP) van de Leuvense politie. De tweede fase is repressief, je bent dus gewaarschuwd. Wie in tegenrichting fietst in een éénrichtingstraat, wie door voetgangerzones fietst (zoals Muntstraat, Diestsestraat tijdens de winkeluren...), wie zonder licht rijdt wanneer het donker is... vliegt zonder gemaar op de bon. Verder gaat de politie fietsen controleren op eigendom, dit houdt in dat men via het rijksregister-nummer (bij een gegraveerde fiets) nagaat of de fiets wel degelijk de jouwe is.

(kn)

Meer info in de FAP-folder in de Alma's of op de website van Depo:
www.kuleuven.ac.be/dsv/studvoor/depo.htm.

Spotten is winnen

Trees Leroy werd gespot met maar liefst 18 stickers (hoeveel fietsen Trees gepikt heeft om aan deze stickers te geraken, is maar de vraag?), zij wint jammer genoeg niet evenveel prijzen, maar kan bij Depo (inkomhal Alma 2) toch een verrassing afhalen. Verder winnen ook nog:

**Kris Hubrecht,
Pieter De Waele,
Annelies Van Hoof en
Francisco Escrig.**

Ook zij zijn welkom bij Depo voor superprijzen dankzij Velo, Fietsen Koen, NMBS, Bizz en Alma.

(kn)

Komkommer

GRATIS BOEKENPAKKET TWV 1200FR

Leef volgens je eigen waarden! Wat zijn jouw waarden? Besef dat jij doet wat je doet, ziet wat je ziet en zegt wat je zegt omdat je uniek bent. Stuur je toekomst in de richting die jij uit wil. Begin er op tijd mee, begin nu.

WWW.HERTHA.BE HAALT HET BESTE UIT JOUW

tijdens 4 unieke seminars voor jong volwassenen
Surf voor info of vraag de folder via PB 315 te 3000 Leuven.
Schrijf 299 euro over op rek 744-0048144-25

Stuur deze bon ingevuld terug naar PB 315, 3000 Leuven

en neem deel aan seminar n°1 in Center Parcs (voor een gratis weekend verblijf aldaar, zie website of folder.)

NIET TEVREDEN, GELD TERUG GARANTIE.

Naam.....

Adres.....

BOETIEK K.U.LEUVEN

K.U.LEUVEN GESIGNEERDE ARTIKELEN

Sportkledij, pennensets, sleutelhangers, paraplu's, enz.

OUDE MARKT 13

Open op werkdagen van 10-12u en 14-16u.

Jong Agalev Forum!
Vrijdag 16 tot zondag 18
november 2001

PROGRAMMA:

Vorbereiding van het evaluatiecongres van Agalev!

Show met **Mieke Vogels** en **Jos Geysels**
Workshops

met Fauzaya Talhaoui over georganiseerde misdaad
Eddy Boutmans over globalisering

Vera Dua over afbakening van natuurgebieden

Joos Wauters, Johan Malcorps, sociale partners, X van de staatsveiligheid... en vele anderen!

Jong Agalev Congres: Wat vinden wij van de groene regeringsdeelname?

Domein de Hoge Rielen in Kasterlee

Meer info? www.jong.agalev.be

Inschrijven? Bel 02/2191919 of mail jong.agalev@agalev.be

advertentie

KRINGLOOPCENTRUM

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN,
HUISRAAD, ...

VOOR ELKE SMAAK, ELK INTERIEUR

ALLES WAT JE KOT NODIG
HEEFT!!!

VOORJAAR 2002 verhuist SPITkringsloopwinkel:

Yzerenmolenstraat 10-12
3001 Heverlee

Huidig adres: Diestsesteenweg 104:
3010 Kessel-Lo
016/26.09.21

Openingsuren: Di-Vrij van 10.00 tot 18.00 u.
Za van 10.00 tot 17.00 u (Ma gesloten)

ZOEKERTJES

✓ The Voice zoekt kikkertafel. Mailen naar thevoice@thevoice.student.kuleuven.ac.be
 ✓ Geertrui over cheeseburgers: "veel te veel uien!"
 ✓ "Azrael, stomme kat."
 ✓ Wat zit er in godsnaam ook weer allemaal in een cheeseburger?
 ✓ "Gele Bickysaus," weten rookie cultuur-medewerkers hier te melden.
 ✓ "Met de vlam in de pijp, scheur ik door de Brennerpas"....
 ✓ Met een dertientonner dan nog wel.
 ✓ En dan verwonderd zijn dat de Gothard-tunnel in brand staat.
 ✓ Plastic bollekes branden goed zeker?
 ✓ Enfin, ge kunt altijd proberen met uw pullover...
 ✓ Dixit Sjeff Kultuur: "Help: ik zit hier gewoon naar de smurfen te luisteren."
 ✓ Dat heb je als rekorders ambetant beginnen te doen.
 ✓ Woord van de week: "tjoetens!"
 ✓ 't Zijn tjoetens bij Microsoft.
 ✓ Aan mijn twee liefvallige zusjes: het is een schande dat jullie de Veto niet lezen.
 ✓ Liesjemoe, Liesjebedje
 ✓ Die pullover, da was er al over.
 ✓ 't is ook nooit goed hé.
 ✓ Ik mis het prinsesje in Veto.
 ✓ We zijn gerust: "Het is een echt vrouwtje!"
 ✓ Lobby is mijn Hobby!
 ✓ Een nieuw forum zag het daglicht: Roze Leeuwen!
 ✓ De andere kant van de Vlaamse beweging: homo's voor een onafhankelijk Vlaanderen.
 Meer info vind je op <http://www.roze-leeuwen.net>

✓ Koude en regenachtige groetjes uit Stellenbosch (S.-A.) aan de Veto-ploeg. Misschien zorgen mijn paspoort-problemen ervoor dat ik sneller thuis zal zijn dan voorzien. In geval van een effectieve uitwijzingsprocedure, krijgen jullie in primeur een verslag vanuit de politiekombi en de C-130. David.
 ✓ Dat wisten we nog niet: LEUCA is de afkorting van Leuvense Universitaire Keutering! (dixit Erik van OSR).
 ✓ Zomers vraagstuk: mag je eigenlijk wel een kampvuur maken op het strand, of lopen dan de schippen op de klippen?
 ✓ Liesbeth, nog een beetje Ice-Tea met Winni-wafer-smaak?
 ✓ Hoi, wanneer verschijnt Veto terug on-line? Die bakken zijn zoououou verre van mijn dierbare kotje!
 ✓ En m'n hond noch m'n lief willen erom...
 ✓ Idioten aller landen, verenigd U.... NSV-preses slaagt niet in het onderdeel "spelling" van de integratietest en zal binnenkort het land worden uitgezet.
 ✓ Dan is de NSV nog maar met 2.
 ✓ Alhoewel, Karel Dillen begint te stinken. Ik denk dat hij dood is.
 ✓ Vriendekkes zette golie olle schrijfselkes nog wel op da net?? Ik lees na al weken hetzelfde. Stuur gollie anders een testje deur dan kan d'ik da oplossen. Salukkes (ex-medw).
 ✓ Gigolo zoekt (m/v) mensen met gelijkaardige achtergrond die er ook willen uit stappen... Mail dentheo@hotmail.com
 ✓ Zeg, hoe moet dat nu met die FTP?
 ✓ En met die crashende computers???

KOLOFON

Veto
 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
 Tel 016/22 44 38, Fax 016/22 01 03

Jaargang 28, Nummer 7
 29 oktober 2001

Ver. uitg.: Tijl Vereenooghe
 Redaktiesekretaris: Tijl Vereenooghe

Redaktie: Kristof D'Exelle, Thomas Leys, Els Silvrants, Matthieu Van Steenkiste

Doka: Ellen Claes, Gert Schuyten, Herman Sorgeloos, Sam Vranx

Medewerkers: Anneleen Cloots, Hanna Deboes, Filip De Keukeleere, Joost De Wyngaert, Bert Ingelaere, Kris Malefason, Geertrui Mayeur, Koen Neyens, Nele Spaas, Griet Plets, Tom Van de Sande

Lay-out en vormgeving: Katelijne Beerten, Peter Bulckens, Thomas Leys, Kris Malefason, Björn Mallants, Els Silvrants, Helene Tops, Hans Vandenaabeele, Matthieu Van Steenkiste, Tijl Vereenooghe

Dtp: Peter Bulckens, Hans Vandenaabeele, Matthieu Van Steenkiste, Tijl Vereenooghe

Spelling: Kris Malefason, Tijl Vereenooghe

Eindredactie: Katelijne Beerten, Tijl Vereenooghe

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>

e-mail:
veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
 Alfaset Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij: Kempenland (Herentals)

Oplage: 9000 exemplaren

ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
 Studenten: 250fr/6,20 €; niet-studenten: 350fr/8,68 €; buitenland: 700fr/17,35 €; steun vanaf 1000fr/24,79 €; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering
 iedere vrijdagnamiddag om 16.00 u

VORIGE OPGAVE

L	O	S	H	O	O	F	D	I	G
O	O	I		O	B		E	E	R
O	M		K	R	U	K		P	O
P		A	R		S	A	R		N
J	E	Z	U	S		T	A	N	D
O	L	Y	K		P	R	A	U	W
N		N	A	R		O	T		A
G	A		S	O	U	L		A	T
E	R	F		E	I		O	R	E
N	A	A	K	T	L	O	P	E	R

Alfa

- 29/10 Tapnamiddag, in Fak Letteren.
- 30/10 om 20.00 u: Film: "Star Wars: The phantom menace", in MSI 03.18. • 05/11 om 20.00 u: Tapavond, in Fak Letteren. • 06/11 om 20.00 u: Deelname aan 24h -loop, in Sportkot. • 08/11 om 20.00 u: Film, in MSI.

Antropologie

- 30/10 om 21.30 u: fakbaravond, in Los Buenos.

Bios

- 31/10 om 22.00 u: DoopTD, in 't Plectrum.
- 08/11 om 22.00 u: Optreden van Argus en Screaming Cattle, in 't Plectrum.

Chemika

- 29/10 om 20.00 u: vertrek Chemika-weekend (tot zondag), in Ravage. • 29/10 om 22.00 u: Halloweenespecial, in Blokhut.

Ekonomika

- 30/10 om 22.00 u: Doopcantus, in zaal Libbeke. • 05/11 Bedrijfspresentaties. • 06/11 om 20.00 u: Deelname aan de 24h -loop. • 08/11 Bezoek aan Night of the proms.

AGENDA & AD VALVAS

MAANDAG

- 19.45u Halloween, aan ballon Hooverplein, org. Driekant en &of
- 20.30 u **KONSERT** Gothic Voices, in Sint-Geertruikerk, org. Festival van Vlaanderen.

DINSDAG

- 14.00 u **FILM** Sjors en Sjimmie in het land der reuzen, in Vlaams Filmmuseum.
- 15.00 u **TEATER** De Tooverfluit, HETPALEIS en Muziek Lod, in Minnepoort, org. Cultureel Centrum.

WOENSDAG

- 13.10 u **KONSERT** Barokensemble Montparnasse, in Vlam, toeg. gratis, org. Kutuurkoördinatie KU Leuven.
- 13.10 u **KONSERT** Trio Dor, in Termotechnisch instituut, kasteel Arenberg, toeg. gratis, org. Kutuurkoördinatie KU Leuven.
- 14.00 u **FILM** Peter en de vliegende autobus, in Vlaams Filmmuseum.
- 14.00 u **FILM** Thomas en senior op het spoor van brute Berend, in Vlaams Filmmuseum.
- 20.00 u **TEATER** Full House, Leo on tour, in Minnepoort, org. Cultureel Centrum.
- 20.30 u **KONSERT** Huelgas Ensemble, Paul Van Nevel, in Sint-Geertruikerk, org. Festival van Vlaanderen.
- 21.00 u **KONSERT** Omar Perry, in Jeugdhuus Sojo, org. Bossa Club.

DONDERDAG

- 23.00 u **FUIF** Holebifui, in Lido, org. &of.

VRIJDAG

- 14.00 u **FILM** Peter en de vliegende autobus, in Vlaams Filmmuseum.
- 20.00 u **TEATER** Asem, Het Toneelhuis, in Stadschouwburg, org. Cultureel Centrum.

ZATERDAG

- 14.00 u **FILM** Zanzibar, in Vlaams Filmmuseum.

Gezocht: kruiswoordraadsels

Filip De Keukeleere, de man die jarenlang de kruiswoordraadsels voor Veto verzorgde, houdt het voor bekeken. Wij willen hem alleszins van harte bedanken voor de ontelbare kruiswoordraadsels die hij in de loop der jaren voor Veto heeft gemaakt. Jammer genoeg betekent dit natuurlijk ook dat er voorlopig geen kruiswoordraadsels meer in Veto zullen staan. Velen zullen dit ongetwijfeld jammer vinden, want een Veto zonder kruiswoordraadsel is als Filip en Mathilde zonder Elisabeth. Ondenkbaar dus. Daarom ook zouden wij hier een oproep willen lanseren. Een patetische oproep om een nieuwe kruiswoordraadselmaker te vinden. Pleeg jij af en toe eens een kruiswoordraadsel op te stellen? Of ken je zo iemand? Aarzel dan niet om ons te contacteren. De Leuvense studentenbevolking zal je dankbaar zijn.

Germania

- 30/10 om 22.00 u: Twistercocktailavond, in Perma. • 31/10 om 19.00 u: Filmavond: "Plan 9 from outer space", in MSI 03/18. • 31/10 om 20.00 u: "The exorcist 2000", met aansluitend Halloween-night in fak Letteren, in MSI 03.18. • 07/11 om 20.00 u: Filmavond: "Fear and Loathing in Las Vegas", in MSI 03.18. • 08/11 om 21.00 u: Koppelcantus, in Pavlov.

Katechetika

- 30/10 om 21.30 u: Fakbaravond, in Den Artiest. • 30/10 om 21.30 u: Knip- en plakavond, in fakbar. • 04/11 om 22.00 u: meet @ fak, in fakbar. • 06/11 om 21.30 u: Fakavond, gevolgd door bezoek aan de 24h -loop, in fak.

LBK

- 29/10 Bezoek aan zaadverdelingsbedrijf Clovis. • 30/10 Folkloreavond, in fakbar.

LLK

- 30/10 Ellelkaafuif, in Odil. • 30/10 om 22.00 u: Ellelkaafuif, in Odil.

Medica

- 30/10 om 22.00 u: Halloweenight, in

ZONDAG

- 13.15 Bezoek kerkhof Laken, afspraak achterkant station, org. Driekant
- 14.00 u **FILM** Zanzibar, in Vlaams Filmmuseum.

MAANDAG

- 19.45 u Verliefdheid, in ballon Hooverplein, org. &of.

DINSDAG

- 19.30 u **KONSERT** Lagrime, begijnhofkonsert en -rondleiding, in Groot Begijnhof, toeg. 200/400, org. Kultuurkoördinatie KU Leuven.

WOENSDAG

- 14.00 u **FILM** Het Hageland/Over de jaargetijden heen/De brouwerijen Artois, in Vlaams Filmmuseum, toeg. 25/50.
- 20.00 u **TEATER** fABULEUS: Mijn benen zijn al lang maar de wereld staat op stelten, in Wagehuys, org. Cultureel Centrum.
- 20.00 u **FILM** Het Hageland/Over de jaargetijden heen/De brouwerijen Artois, in Vlaams Filmmuseum, toeg. 25/50.
- 20.00 u **DANS** Just Before, Anne Teresa De Keersmaecker & Rosas, in Stadschouwburg, org. Stuk.
- 22.00 u **KONSERT** Walter Verdin/X Afrika 3.1, in Vlam, org. Kultuurkoördinatie KU Leuven.

DONDERDAG

- 20.00 u **KONSERT** Jos Van der Kooy, orgel, in Lemmensinstituut, org. Lemmensinstituut.
- 20.00 u **DANS** Just Before, Anne Teresa De Keersmaecker & Rosas, in Stadschouwburg, org. Stuk.

VRIJDAG

- 20.00 u **TEATER** Tekens van leven, Paul van Vliet, in Stadschouwburg, org. Cultureel Centrum.

- Doc's Bar. • 08/11 om 22.00 u: American Night, in Doc's Bar.

Medisoc

- 31/10 Snooker.

NFK/IPSA

- 31/10 om 22.00 u: Halloweenparty, in 25R.

Pedagogische Kring

- 30/10 om 20.00 u: Film: "Iedereen beroemd", in Michotte (PSI). • 31/10 Night of the Proms, in Antwerpen. • 31/10 Bezoek aan Night of the proms.

VRG

- 06/11 om 20.00 u: deelname aan 24h -loop.

VTK

- 31/10 om 22.00 u: Yellow Fever, in Brabantal.

Wina

- 30/10 om 20.00 u: Cantus, in Bierstube. • 31/10 Bezoek aan Night of the proms. • 31/10 om 22.00 u: 14h -bar, in RC, onder Alma 3. • 06/11 om 20.00 u: Deelname aan 24h -loop.

“Ik wens elk jong meisje een eerste betrekking toe met een man die pakweg 25 jaar ouder is”

Afspraak met Kurt Bikkembergs, komponist en koor-dirigent aan het Lemmensinstituut, op maandagavond in de Wentelsteen aan de Vismarkt. De generale repetitie voor de konsertreeks met het *Requiem* van Mozart en *Stabat Mater* van Pergolesi ter gelegenheid van het dertigjarig bestaan van zijn dubbelkoor uit Tienen was net afgelopen.

REQUIEM: MOZART OF BRAHMS?

<<Het uitgangspunt is volledig anders. Het *Requiem* van Brahms werd twee jaar geleden uitgevoerd met drie koren, het *Requiem* van Mozart staat in het teken van het dertigjarig bestaan van het koor, wat voor mij een ander, meer familiaal engagement is. Ook de taal verschilt: Mozart's *Requiem* is in het Latijn gezongen, dat van Brahms in het Duits. Mozart leefde in Oostenrijk, wat in die tijd onder invloed van Rome stond. De Kerk domineerde in die tijd alles en zeker ook de kunsten. Brahms daarentegen was veel vrijer en was geïnspireerd door de Lutherse tegenbeweging. Hij is ook kreatiever met de tekst, hij verrijkte zijn *Requiem* met psalmteksten. Beide requiems zijn romantisch, hoewel Mozart veel vroeger leefde. Maar Mozart was zijn tijd ver vooruit. Toch zingen wij het een beetje barok, de tijd die het classicisme vóóraf ging.>>

OPERA

<<Op dit moment ben ik aan een operaprojekt bezig: de *Grosse Messe in do klein* van Mozart. Dat zal dan het derde konsert zijn dat ik met dat operakoor doe. Met een operakoor werken, vergt een andere aanpak. In de eerste fase wordt er louter technisch gewerkt, en leren de koorleden netjes alle liederen aan. Zowel de dirigent als de regisseur zijn hierbij betrokken. Pas in de tweede fase beginnen de regierepetities, daarna komen de bewegingen en de rekvisieten erbij. Dit is vooral het werk van de assistentdirigent en de regisseur. Af en toe komt de dirigent zelf er nog eens aan te pas. In deze fase komt het akteerwerk van het koor op de voorgrond. Dat is geweldig, je ziet die mensen dan opleven, zich beter in hun vel voelen.>>

FOTOGRAFIE

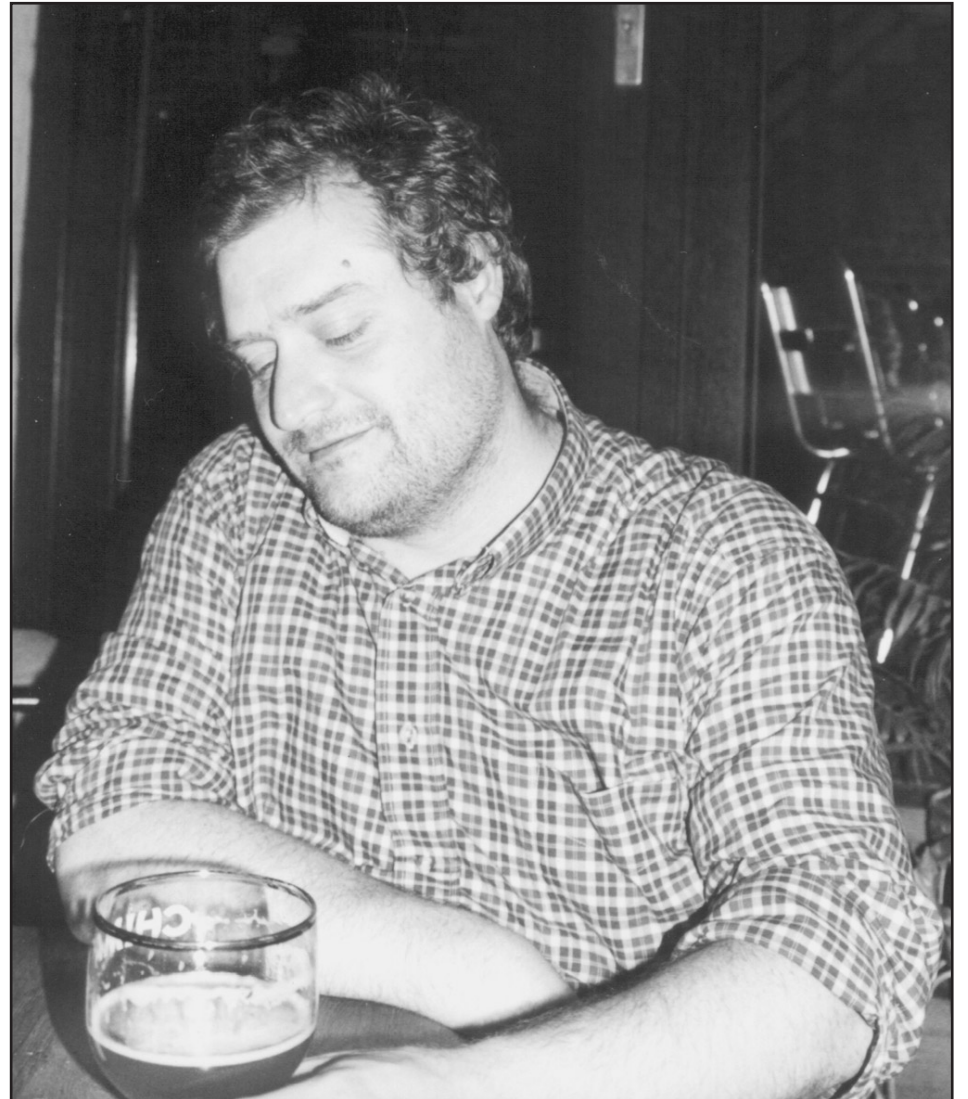
<<...is een kunstvorm die ik heel erg waardeer, vooral wanneer ze meer zegt dan dat ze toont. Kunst trekt mij aan als ze me kan doen zoeken naar een diepere betekenis erachter. Onlangs zag ik een mooie foto met een naakte vrouw helemaal op de achtergrond. De vrouw had mooie borsten. Maar dat is niet het punt. Het punt is dat het portret me vroeg om beter te kijken en me af te vragen wat de boodschap was die erachter zat. Zo is het ook met muziek: wat bedóelt de komponist met die noot? Waarom dat jazzakkoord hier in een requiem van Mozart? Kunst moet meer zeggen dan ze toont. Behalve literatuur dan: die moet meer 'tonen' dan zeggen.>>

LITERATUUR

<<Ik hou van het dagboek van De Wispelare omwille van de compromissen die hij sluit uit zijn liefde voor de natuur, de mens en de relaties. Op die drie punten komt hij altijd terug. Soms vind ik hem ook wel te grof: op een bepaald moment beschrijft hij in detail het achterwerk van een vrouw, waar hij een vluchtige relatie mee had. Daar toont hij te weinig respect. Maar het goede aan het boek is dat het niet de feiten, maar de dingen achter de feiten zijn die belangrijk zijn.>>

DE FEITEN VAN 11 SEPTEMBER

<<Het feit op zich heeft mij niet zozeer getroffen. Wél de gedachte dat mensen op elk moment en op elke plaats duizenden slachtoffers kunnen maken. Ik had zoiets van: "Americans, why do you think that the world is against you?" Amerikanen vragen zich niet af waarom iets gebeurt. Als ik in aanvaring kom met iemand, dan denk ik in eerste instantie ook: stom wicht. Daarna ga ik op zoek naar het waarom van die botsing: ik voel me onverwacht gestoord in de richting waar ik naar streef, en dat is niet leuk, maar het kan geen kwaad om even een zijsprong te maken. Zo kan je de koers die je vaart toetsen aan de stoot die je gekregen hebt. Wat heeft het in godsnaam voor zin om te kankeren over al die doden in plaats van eens te gaan nadenken over de levensstijl die je er op na houdt. Dan zijn die mensen tenminste niet voor niets gestorven.>>

LICHAMELIJKHEID

<<Verbondenheid met het lichaam is iets wat ik heden ten dage veel te weinig zie. Ik denk dat de jonge mensen tegenwoordig slechte relaties hebben. Vooral op seksueel gebied. Eigenlijk wens ik elk jong meisje een eerste betrekking toe met een man die pakweg 25 jaar ouder is. Dat soort mannen is volgens mij meer "bezaaid" om te genieten van een vrouwenlichaam zonder zich te fel te richten op dé daad. Een vrouw is denk ik te onderdanig om zich vanaf het begin daartegen af te zetten.

Een lichaam dient in mijn ogen voor drie dingen: je moet jezelf ermee vertrouwd maken, het is de radar van je psyche, het geeft haar essentiële signalen door, zoals bijvoorbeeld gevaar. Ten tweede, het is een gegeven om je erin thuis te voelen, het geeft je geborgenheid en bescherming, maar het is tegelijkertijd je uithangbord. En ten derde: je moet er van kunnen genieten. Het gaat me vooral over dat laatste. Ik denk dat nogal wat mannen en jongens zich te aggressief en te kwetsend tegenover hun vrouw of meisje gedragen. Genieten van je lichaam is véél meer dan alleen die seksuele daad. Dat begint al met ademen, met zelfmassage. Sommigen geraken er van hun leven niet uit. Zoals mijn vrouw dat nog steeds niet doet. Mijn dochtertje van acht heeft een veel hogere sensitiviteit dan haar.>>

MONOGAMIE OF POLYGAMIE

<<In mijn ogen is monogamie niet eigen aan de mensen. De mens verschilt in zijn bestaan op drie vlakken van de dieren. Ten eerste is de mens een emotioneel wezen. Het huwelijk heeft niets te maken met emoties, maar is gedogmatiseerd door de Kerk. Ik wil op mijn sterfbed geen spijt hebben over mijn leven, omdat ik kansen liet liggen, omwille van wat de Kerk mij voorschreef.>>

<<Ten tweede heeft de mens een ongebreidelde en onbezonnen creativiteit in zich,

Passie is de drijfkracht van elke relatie die een mens aangaat

die niet dient om te kunnen leven, maar gewoon om zijn zijn uit te drukken. Ik ben er van overtuigd dat iedereen dat in zich heeft. Als je relaties bindt aan één afspraak eens in je leven gemaakt, dan ben je fout bezig en dan verschrompelt je kreatieve hersenschors.>>

<<En ten derde, maar zeker niet het minst belangrijke: de mens is een passioneel wezen. Liefde is passie, is voor elkaar door het vuur gaan als het moet. Passie en huwelijk hebben in se niets met elkaar te maken. Passie is de drijfkracht van elke relatie die een mens aangaat. Passie is ook iets wat soms geen leven lang kan meegaan. Je hoopt altijd dat de andere partij er iets aan doet, maar op een bepaald moment moet je kunnen loslaten. Maar, moest ik ooit de vrouw van mijn leven vinden: graag hoor.>>

Anneleen Cloots
foto's Sam Vrancx

